Ն° 1434 — 1882 ՄԱՅԻՍ 27 ՓԷՆՃՇԷՆՊԻՀ — ՓԷՇԻՆՃԻ ՍԷՆԷ

ԹԷՐՃԷՄԱՆԸ ԷՖՔԵԱՐ

ՄԷՎԱՏՏԸ ՊՕԼԻԹԻՔԻՅԷ ԻԼՄԻՅԷ ՎԷ ՄԻԼԻՅԷ

ՎԷ ՍԱԻՐԷՅԻ ՃԱՄԻ ՂԷՎԱՄԻ ՂԱԶԷԹԱ ՏԸՐ

ԱԲՕՆԷ ՖԻՅԱԹԼԱՐԸ

Մէճմուպէ 20 ղուրուշտան

ՍԹԱՄՊՕԼ ԻՉԻՒՆ

Պիր սէնէլիք . . . . . 180 ղր.
Ալթը այլըգ . . . . . 90 »
Իւչ այլըգ . . . . . 50 »

ՎԻԼԱՅԷԹ ԻՉԻՒՆ

Բօսթա իլէ իրսալ օլունաճագլար իչիւն

Պիր սէնէլիք . . . . . 220 ղր.
Ալթը այլըգ . . . . . 110 »

30 Բարա

ԻԼԱՆԱԹ ՖԻՅԱԹԼԱՐԸ

Պէհէր սաթըրը իչիւն

1 վէ 2 վէ 3ինճի սահիֆէյէ 5 ղր.
4իւնճիւ սահիֆէյէ . . . 2 »
ԻՍԹԱՐ. Պանգա, Շիրքէթ վէ ուսուլու սարրաֆիյէյէ այիտ.
2 վէ 3իւնճիւ սահիֆէլէրէ . 6 ղր.
4իւնճիւ սահիֆէյէ . . . . 4 »
Զիյատէ միւտտէթ իչիւն իլանաթա այրը բազարլըգ օլուր։
Մէճմուայէ նաֆիյա տայիր պէնտլէր մէճճանէն գապուլ օլունաճագ վէ տէրճ օլունմայան էվրագ իատէ օլունմայաճագ։

30 Բարա

Խտարէխանէսի վէ մաթպաասը, Սթամպօլտա Պապը Ալի ճատտէսինտէ էսկի Պապը Զապթիյէ սօգաղը քէօշէսինտէ Նումէրօ 18 տէ տիր։ —Ղազէթանըն ումուրու իտարէ վէ թահրիրիյէսինէ այիտ քեաֆֆէյի մէվատտ ճհագգընտա, Միւտիրի ղազէթա Տիգրան Ճիվէլէկեանա միւրաճաաթ օլունմաղը կիւփի, քեաֆֆէյի մէքեաթիպին տախի աճըն նամընա կէօնտէրիլմէսի իգթիզա էտէր։

ԱՍԻԹԱՆԷ 27 ՄԱՅԻՍ

ԿԻՒՆԼԻՒՔ ՀԱՎԱՏԻՍ

ԹԱՀՐԻՐԱԹԸ ՈՒՄՈՒՄԻՅԷ

Աժանս Հավաս՝ 3 յունիս թարիխիլէ Պապը Ալի ճանիպինտէն էվրօպաաա մուգիմ սէֆիրէրի Օսմանիյէյէ մէպուսլ իքի գըթա թահրիրաթը ումումիյէ սուրէթլէրինի նէշր իթմիշ տիր։ Մուհարրէրաթը մէզգուրէնին սուրէթլէրի՝ ըՍ. Նամուսլ կազէթասընտա կէօրիւլմէքլէ, պէրվէճհը զիր թէրճէմէ օլունտու։

Պիրինճի Թահրիրաթ

Նէգոթիկէրինի միւթէագըպէն իրսալ էյլէտիկիմ թէլէկրաֆլարը՝ նէզտինիզտէ մուգիմ օլտուղունըզ տէվլէթէ թէպլիղ էյլէմիշ օլտուղունուզտան, Մըսըր մէսալիհինէ տաիր տէվլէթը Օսմանիյէնին էֆքեարը ու նիյաթընա տէվլէթը միւշարիլէյհանըն վագըֆ վէ միւթթալի օլտուղունու իւմիտ իտէրիմ։

Տախմա տէրրիւշ էյլէմիշ օլտուղումուզ միւթալաաթ՝ մէմալիքը Մահրուսէնին ճէզաիրի միւթէմմիմէսինտէն օլան էհալէթը մէզքիւրէտէ հալը հազըրը (սթաթուքօ) վըգայէ, վէ Խըտիվին հուգուգիւ մէնինի թէյիտ վէ թահքիմ գազիյէսի օլուպ, միւթալաաթը մէզքիւրէ՝ սալթանաթը Սէնիյէնին հուգուգը վէ վէզայիֆինէ տախի էսասէն մէրպութ տըր։ Իշթէ պու մատտէյէ պիր ան էվվէլ վէ պիր ֆիիլ վասըլ օլմագ իւզրէ հիւքիւմէթը Սէնիյէ՝ միւշիր Տէրվիշ բաշա հազրէթլէրի կիպի էրքեանը տէվլէթէն պիր զաթը Մըսըրա իզամ էյլէմէյէ գարար վէրմիշ տիր։

Միւշիրը միւշարիլէյհ հազրէթլէրինէ սալիֆ իւզ զիքր եօլտա թալիմաթը լազըմէ վէրիլտիկինտէն, պու կիւն միւշարիլէյհ հազրէթլէրի՝ սալըբ մագսուտընա միւթէվէճճիհէն Տէրսաատէթտէն հարէքէթ իտէճէք տիր։ Իմզա

ՍԱԻՏ

Իքինճի Թահրիրաթ

Պու կիւնքի թէլէկրաֆըմտա պա իրատէի Սէնիյէ Տէրվիշ բաշա հազրէթլէրինին Մըսըրա իզամը վէ միւշարիլէյհին մէմուրիյէթի մէալի պէյան օլունմուշ տըր։

Տէրսաատէթտէ տուէլը մուազզամա սէֆիրլէրինէ պու պապտա մալիւմաթ վէրիլմիշ տիր։

Իշպու մալիւմաթը վէրտիկիմ սըրատա Ինկիլթէրրա վէ Ֆրանսա սէֆիրլէրի տախի՝ Թային օլունան էսաս իւզէրինէ Մըսըր մէսալիհինի թէսվիյէ իչիւն Տէրսաատէթտէ սէֆիրլէր մարիֆէթիյլէ գօնֆէրանս ագտը թէքլիֆինի հավի օլարագ պու կիւնքի թարիխլէ ալտըղլարը պիր թէլէկրաֆ սուրէթինի իթա իթմիշլէր տիր։ Տէրվիշ բաշա հազրէթլէրինին մէմուրիյէթի՝ ճիւմլէնին մէմնունիյէթինի միւսթէլզիմ սուրէթտէ Մըսըրտա հալը ինթիզամը իատէյէ քեաֆի օլաճաղընա չիւպհէ եօգ տըր։

Պու հալ վէ պու մէվկիտէ տէրքեար օլտուղումուզ մէզքիւրէ մէսալիհը Մըսըրիյէնին թէսվիյէսի, հուգուգը Սէնիյէի հազրէթը պատիշահիյէ ու վէզայիֆինէ րիայէթլէ, տէֆաթլէ պէյան էյլէմիշլէր տիր։

Հիւքիւմէթը Սէնիյէ թարաֆընտան գարարկիր օլան մէմուրիյէթը մէզքիւրէնին թէսալիւր վէ միւթալաաթը սաիրէյէ թէգատտիւմ էյլէմէսի լազըմ կէլէճէկի պէտիհի օլուպ, տախի ֆէխր. մէ իլէ միւքեալէմէտէ պու եօլտա իտարէի լիսան էյլէտիմ։

Մէզքիւր գօնֆէրանս թաավվուրըն թէրք օլունաճաղընը վէ տէվլէթլէրին կէրէք տէվլէթը Օսմանիյէնին մէնաֆիինի վէ կէրէք Մըսըրտա հալը հազըրը խայըրխահանէ սուրէթտէ նազարը թագտիրէ ալըպ, պու խուսուստա պիզիմլէ հէմֆիքիր պուլունաճագլարընը իւմիտ իտէրիմ։

Իշթէ տըգգաթլէրինիզը ճէլպ իլէն պու նօգթայը հասըր իլէ, նէզտինիզտէ մուգիմ օլտուղունըզ տէվլէթին ումուրը խարիճիյէ նազըրըյլէ միւքեալէմէտէ օ վէճհիլէ իտարէի քէլամ իթմէնիզ, վէ իշպու թահրիրաթըն պիր սուրէթինի նազըրը միւշարիլէյհէ թագտիմ իթմէնիզ մէքզունսունուզ։

Իմզա

ՍԱԻՏ

Ջէվաթը միւթէաաթիտէյի հավիլէն Տէրսաատէթտէն հարէքէթ իտէն Իզզէտտին վափուրունըն Բաթօսա մուվասալէթ իթտիյինի տաիր օրատան ալընան պիր թէլէկրաֆ խապէր վէրիյօր իտի։

Պու սապահ վիւրուտ իտէն տիկէր պիր թէլէկրաֆ՝ մէզքիւր վափուրըն տիւնքի կիւն մահալը մագսուտընա մուվասալէթ իթմիշ օլտուղունու խապէր վէրիյօր։

Իսթէր Էվէրէթ պէյանընա կէօրէ, գօնֆէրանս թաավվուրու Ֆրանսատան պաշգա մահալտէ թէրվիճ օլունմամագտա տըր։ Ինկիլիզ կազէթալարը գօնֆէրանս թաավվուրը ալէյհինտէ իտարէի լիսան իթմէքտէ տիրլէր։ Իթալիա տէվլէթի ճումլէսի իրթէսի կիւնիւ Պապը Ալինին նօթասընա ճէվապ վէրմիշ տիր։ Ռուսիա տախի ճէվապ կէօնտէրմիշ տիր։ Ալէմանիա գօնֆէրանսա միւսաիտ կէօրիւնմէքտէ իմիշ։

Տէօրթ գըթա Ինկիլիզ զըրհլըսը՝ Շարգտա տիկէր պիր լիմանա կիթմէք իւզրէ էվվէլքի կիւն Կիրիտտէ վագը Սուտա լիմանընտան հարէքէթ իթմիշլէր տիր։

Տէրսաատէթէ մուվասալէթինի խապէր վէրտիկիմիզ Շարգի Բումէլի վալիսի Ալէգօ բաշա հազրէթլէրի էվվէլքի ագշամ մէտաուէն Մապէյնէ ճալպ իթմիշ տիր։

Էվէնթ նամ Ֆրանսըզ կազէթասը՝ Խըտիվը սապըգ Իսմայիլ բաշանըն պաաֆրանկա յունիսըն 20 սինտէ Ալէմանիատա վագը Վիշի գաբըլըճալարընա մուվասալէթ իթմէսինի եազըյօր։

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Էլ Իբրահիմ Էլ Ազիզ նամը իլէ պու քէրրէ Լօնտրատա Արապճա պիր կազէթա նէշր օլունմագտա տըր։

—Հիւքիւմէթը Սէնիյէ թարաֆընտան կէչէնտէ թաթիլ իթտիրիլմիշ օլան Աքիլ նամ Բում կազէթասը էվվէլքի կիւնտէն իթիպարէն եէնէ մէվգիը ինթիշարա վազ օլունմուշ տըր։

—Վագըթ կազէթասը՝ մէարիֆ վէ ումուրը նաֆիա սարֆ օլունմագ իւզրէ, Օսմանլը Պանգասընըն թահթը իտարէսինտէ օլարագ վէ չըմէնտէֆէր բիյանգոսընտա իթթիխազ օլունան ուսուլ միւճիպինճէ պիր բիյանգօ իճրա օլունմասընը վէ պու թէտպիր սայէսինտէ պիր միլեօն լիրա թօփլանըլապիլէճէյինի պէյանըլէ, պու պապտա իճրաի միւզաքէրէ իչիւն պիր գօմիսիօնը մախսուսէ թէշքիլ իթմէսինի հիւքիւմէթը Սէնիյէյէ թավսիյէ իտիյօր։

—Իգտիր բըլըթըլմըլարըն սահիպի իմթիյազը պուլունան Մ. Տիւսօ՝ իշպու իմթիյազընը պիր Ինկիլիզ շիրքէթինէ ֆիրուխթ իթմիշ իսէ տէ, շիրքէթը մէզքիւրէ հիսսէ սէնէտլէրինի թէտաուիւլէ չըգարամատըղընտան վէ պինաէն ալէյհ իգտիրա պէտէլ սէնէտլէրինի թէտարիք իտէմէտիկինտէն, Մ. Տիւսօ իլէ մուգավէլէսինի իպրա իտէմէմիշ տիր։

Բարիզտէ պուլունան Տէքօր Գօնթ Գուրան նամ պանգա՝ պու քէրրէ Պապը Ալիյէ պիր իսթիտա թագտիմ իտէրէք, սահիպի իմթիյազ Մ. Տիւսօ իլէ պիլիթթիֆագ մէզքիւր իմթիյազը իշլէթմէյէ թալիպ օլտուղունու պէյան իթմիշ տիր։

—Էտիրնէ ժանտարմա գումանտանը օլուպ, պիր վագթտան պէրու Տէրսաատէթտէ պուլունան միրալայ Ռուսթէմ պէյ՝ ալայը էմր մուաֆիյէթինտէ մէմուրիյէթինէ ըսթիֆա իթմիշ տիր։

—Տէրսաատէթ ճէզա մահքէմէսինտէ Մուրթազա Րիզա նամընտա պիր մէչհուլ սապըգա միւհաքէմէ իտիլմէքտէ իքէն հապսխանէտէն տըշարը չըգարըլմաղը սըրասընտա, քէնտի իւլաղը օգուլլարը քեաթիպի էօլտիւրմէք նիյէթինտէ օլտուղունտան, չիւպհէ իտիլէրէք մէրգումըն միւհաքէմէսի 3 սէնէ բօլիս ճէզասընա հիւքմ իտիլմիշ, Մուրթազա Րիզա իւսթիւնտէն բէք քիւչիւքճէ պիր բըչագ չըգարըլմըշ իսէ տէ, ժանտարմա տէրհալ Րիզանըն իւզէրինէ աթըլարագ էլինտէն ալմըշ տըր։

—Հիճազտա վագը Ճիտտէ իլէ Մէքքէ արասընտա թէմտիտինէ պաշլանըլան թէլէկրաֆ խաթթընըն պու քէրրէ իքմալ օլունտուղը Բօսթա վէ Թէլէկրաֆ Նէզարէթինէ պիլտիրիլմիշ տիր։

Խաթթը մէզքիւրըն Մէքքէտէն Թաիֆէ վէ Մէտինէյէ տախի թէմտիտի գարարկիր օլմուշ տըր։

—Էփիրոտէն Նէֆքեա ... զըրհլըսը կէօրէ, Արքիբօգաթօրօս 6 սաաթ մէսաֆէտէ վագը Շլօմոթան գումէլեալարը իլէ պէրապէր Տէրսաատէթէ կէլմէքտէ օլան պէշ եօլճու էմնի բաքտէ պիր էշգըեա չէթէսի թարաֆընտան թէվգիֆ իտիլիպ, էմվալ ու էշեալարը գասպ իտիլմիշ տիր։ Էշգըեայը մէրգումէ գատըլլարըն թօգանմըշ իսէ տէ, մէրգուման էրքեանը մէրինի պօլիսլէրի խանընա կէօնտէրէրէք, իւզէրլէրինէ պուլունան էմվալ վէ կիւմիւշ տախի էշգըեայը ալարագ տահա սօնրա, ճիւմլէսինի տէ սալըվէրմիշլէր տիր։

—Ալթընճը Տիւրէի պէլէտիյէ միւտիրի Պիգա պէյ էֆէնտի հազրէթլէրի իլէ Տիւրէի մէզքիւրէ միւհասէպէճիսի Հասան էֆէնտի պէյլէրինտէ Տիւրէ իշլէրինտէն տոլայը պազը գէօնա միւգայէնէթ մէվճուտ իմիշ։

—Պէյօղլու սագքընլէրինտէն վէ աճիպատէրզատէ Արսլանկիւլ Ցօվսէֆ աղանըն՝ տիւն կիւնտիւզ վագըթ ագրապասընտան պիրինին խանէսինէ կիրիպ, սօգագ գաբուսունտա իչէրի կիրէն, իւզէրինէ պիր ֆէնալըգ կէլէրէք օրատա տիւշիւպ վէֆաթ իթտիկի մէլէթթէսսիւֆ պէյան իտիլիյօր։

—Պանգը Օսմանի միւտիրի Մ. Էմիլ Տըվօ՝ կէլէճէք հաֆթա իրթէսի կիւնիւ Պէյօղլընտան Աթանաքի եազըլըգ գօնաղընա նագլ իտէճէք տիր։

—Թէրճիւմանը Հագիգաթ կազէթասը՝ Հայտար բաշա խասթախանէսինտէ վէֆաթ իտէն խաստալէր՝ մահալլի պէօյիւք գապըրիսթանընտա տէֆն օլունտուղը ֆագաթ գապիր ճէվանըլարը տէ սընթը ... ճէսէտլէրին գէօմիւլմէսինտէն պիր միգտարը քեաֆի տէրէճէտէ էօրթիւլմէտիկինտէն, մէզքիւր խասթախանէտէն օրատան կէչէնլէրին միւթէէզզի օլտուղլարը պէյանըլէ, պու խուսուսըն մէրճիինէ արզ իտիլմէսինի իղթիզա իտէր։

—Էվվէլքի ագշամ բօլիս Ֆէրիքինտէն պիր գալընճա ալէթլէրի իլէ պիրլիքտէ պիր գալպազան ալտըրմըշ տըր։

Օսմանլը լիրասը իլէ մէճիտիյէ պուլունմուշ տըր։

—Տէրսաատէթ սուլհը գուլլուգ ... պաաֆրանկա յունիսըն 24տէ Բարիզտէ պիր մէճլիսի ումումի ագտ իտէճէկինտէն, վուգու պուլան տավէթ իւզէրինէ մէզքիւր սուլհըն սահիպը իմթիյազը Թէրնօ պէյ էվվէլքի կիւն Սթամպօլտան Բարիզէ ազիմէթ իթմիշ տիր։

—Ինկիլթէրրա իլէ Գարատաղ արասընտա պու տէֆա պիր թիճարէթ ահտնամէսի ագտ օլունուպ, իշպու ահտնամէ մուճիպինճէ Ինկիլիզ էշեասը վէ մահսուլաթը սէրպեսթճէ Գարատաղա իտխալ օլունապիլէճէք տիր։

—Գօյսէրիյէտէն թարաֆըմըզա խապէր վէրիլտիկինէ կէօրէ, չէհրը մէզքիւր մուլթէզիմլէրի վէ միւհասէպէճիսի՝ էմվալը միրիյէյի թօփլայարագ, մէնաֆիի զաթիյէլէրինի կէօզէթմէքտէ օլտուգլարընտան, պազը միւթէպիլլէրը պէլէտէ պու թէլէկրաֆ քէյֆիյէթի Մալիյէ Նէզարէթինէ ինհա իթմիշլէր տիր։

—Ալայընտան չէքիլէն պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, լիվայի մէզքիւրըն հէր թարաֆընտա պու սէնէ հասըլ օլան չէքիրկէ մահսուլաթը պու սէնէ իմհա իտէճէք տէրէճէտէ չօգ օլմուշ իսէ տէ, օլունան թէտապիր սայէսինտէ մէզքիւր չէքիրկէ հէմէն քէամիլէն իմհա օլունմուշ տըր։

—Պօսնա վէ Հէրսէքտէն պու քէրրէ Սէլանիկէ մուհաճիր կէլմէքտէ պուլունմուշ վէ պունլարտան Անատօլույա կէօնտէրիլէճէք մուհաճիրլէր տախի պուլունմագտա իմիշ։ Մուհաճիրինը մէրգումէնին հալի զայէթ էլէմալուտ վէ չայանը մէրհամէթ իմիշ։

—Սէլանիկտէն եազըլտըղընա կէօրէ, օրատա պիր իթալիան թապիասըն իւզ թէնէքէ գումաշ լիրայի օսմանի ալըպ, օրատա թիճարէթհանէ սահիպլէրինի կէօրմէքտէ իմիշ։ 9824 կիլօկրամ սիֆարիշ կէօնտէրիլմէքտէ իմիշ, վէ պու սիֆարիշին թէսլիմինտէ օլտուղու պիլտիրիլմիշ, վէ պու թէճաւիւզլէրին մէսուլլարը իզալէ օլունմալը իլէ մէմուրլարըն թէտաբիրի օլունմուշ տըր։

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

Պէյրութ վէ Իսքէնտէրուն բուսուլմաթ նէզարէթլէրի միւֆէթթիշլիկի՝ միւլգա Տէրսաատէթ սուլխան Ինհիսարը իտարէսի թահրիր գօմիսիօնու ազասընտան Նուրի պէյէ,

Պաղտատ վիլայէթի բուսուլմաթ նէզարէթի՝ Էրզրում բուսուլմաթ նազըրը սապըգ Թէվֆիգ էֆէնտիյէ,

Էրզրում վիլայէթի բուսուլմաթ նէզարէթի՝ Պէյրութ վէ Իսքէնտէրուն բուսուլմաթ նէզարէթլէրի միւֆէթթիշի սապըգ Հիւսէյին էֆէնտիյէ,

Գայսէրիյէ սանճաղը միւտտէիումումի մուավինի Մէհմէտ Նամըգ էֆէնտիյէ ըուսումէի սալիսէ թէվճիհ պույրուլմուշ տըր։

—

Տէրսաատէթ ժանտարմա ալայը գումանտանը Մէհմէտ Ճէմալ պէյէ տէօրտիւնճիւ րութպէ նիշանը Օսմանի իհսան պույրուլմուշ տըր։

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

Աժանս Հավաս

Լօնտրա, 6 յունիս

Մէճլիսը մէպուսանտա խարիճիյէ նէզարէթի միւսթէշարը Սըր Չարլս Տիլք՝ Սըր Տրըմմընտ Ուօլֆ թարաֆընտան տէրմէյան օլունան պիր սուալէ ճէվապէն, պիլճիւմլէ տէվլէթլէրին գօնֆէրանս ֆիքրի հագգընտա մուվաֆըգ պուլունտուգլարընը վէ էլէրտէ Պապը Ալինին մէզքիւր ֆիքրը ռէտտ իթտիկի ... գօնֆէ-

րանս թէշքիլի ֆաիտէսիզ օլաճաղը ֆիքրինտէ պուլունտուղընը սէօյլէմիշ տիր։

Սըր Տրըմմընտ Ուօլֆ իսէ Տէրսաատէթտէ պիր գօնֆէրանս քիւշատը հագգընտա թավսիյէլէրտէ պուլունմուշ, մէզքիւր գօնֆէրանսըն թարաֆը Բատիշահիտէն գապուլ օլունապիլիփ օլունամայաճաղընը հէրչ խուսուսըն իրատէ օլունմալը սէօյլէմիշ տիր։

Սըր Չարլս Տիլք՝ 1876 սէնէսինտէ Տէրսաատէթտէ գօնֆէրանս ագտ օլունտուղու զէման, պէօյլէ պիր գօնֆէրանս ագտը իչիւն թէշէպպիւս իթմէքտէ պուլունան Ինկիլթէրրա տէվլէթինին էվվէլճէ էֆքեար ու նիյաթը Շահանէյի իսթիմզաճ իթմիշ օլտուղունու, վէ օ վագըթ տէվլէթը Օսմանիյէ՝ էվվէլ էմրտէ գօնֆէրանսը գապուլ իթմէմէքլէ հալէ 15 կիւն սօնրա գապուլ իթմիշ պուլունտուղունու խաթըր կիւէտէ, վէ սէօզիւնտէ տէվամ իլէ, «չիմտիլիք գատար վէ թէֆսիլաթընտան պիր կէօնա ճէվապը րէսմի ալըգ իւմիտ իտիլէմէտիյինի պէօյլէ պիր թէփլիզգէ տէրվամը հասըլ օլունմուշ տըր» տէմիշ, վէ Տէրվիշ բաշա հազրէթլէրինէ վէրիլէն թալիմաթըն պիր սուրէթը ումումիյէտէ թէպլիղի միւսթէսնա օլարագ, սաիր սուրէթտէ հէնուզ նէ Ֆրանսա վէ նէ տէ Ինկիլթէրրա տէվլէթլէրինէ թէպլիղ օլունմամըշ օլտուղունու ճէվապէն պէյան իթմիշ տիր։

Ֆրանսա միւսթէգիլ րէիսի Սըր Նօրթքօթ՝ գօնֆէրանս հագգընտա տէվլէթլէր թարաֆընտան վէրիլէն ճէվապըն թէֆսիլաթը մէզքիւր աւրըգ գապուլ իթմէք մաքսատընը հավի օլուպ օլմատըղընը սուալ իթմիշ տիր։

Սըր Չարլս Տիլք պու սուալէ նէֆի (չօգ) իլէ ճէվապ վէրմիշ տիր քի,

«Տէվլէթլէր 1876 սէնէսինտէ օլտուղու կիպի հարէքէթ իտէյօրլար։ Օ զէման տէվլէթլէր գօնֆէրանս ֆիքրինի մուվաֆըգ պուլունտուղու, վէ ֆագաթ քէնտի արալարընտա իթթիհատը էֆքեար հասըլ իթմէտիքճէ գաթի ճէվապ րէսմի իթայէսինտէն իսթինքեաֆ իթմէքլէրինի պիլտիրմիշլէր տիր։»

Տէրմէյան օլունան տիկէր պիր սուալէ ճէվապէն Սըր Չարլս Տիլք՝ Միւշիրիւլ բաշանըն Լօրտ Կրանվիլ իլէ վուգու պուլան միւլագաթընտա Տէրվիշ բաշայա վէրիլէն թալիմաթըն գօնֆէրանսա էսաս օլմագ իւզրէ տէրմէյան օլունան շէրաիթը թէվաֆուգ իտէր սուրէթտէ օլտուղունու պիր սուրէթը ումումիյէտէ պէյան իլէ իֆատէ էյլէմիշ օլտուղունու պէյան իթմիշ տիր։

(Պու սոնգ հէվէն Բուլէնտէֆէրը)

Իսքէնտէրիյէ 7 յունիս

Ֆրանսըզ վէ Ինկիլիզ միւթթէֆիգ տօնանմալարընըն գումանտաններ իտէն ամիրալլար՝ միւշիր Տէրվիշ բաշա հազրէթլէրինէ վիզիթա վէրմիշլէր տիր։

Օսմանլը հէյէթը մէմուրէի մախսուսէ եարըն Գահիրէյէ կիտէճէք տիր։ Խըտիվ սապըգը հէյէթը միւշարիլէյհանըն իսթիգպալինէ գապուլ իթմիշլէր տիր։

(Իսթիֆ Լէվանթ)

Աժանս Բուրլը

Պէրլին 6 յունիս

Րէյխսթագ (մէճլիսը մէպուսան) ամէլէնին խաստալըգլարը զէմանընտա սիկուրթա թարիգիյլէ մուաշլէթլէրի թէէմին օլունմագ իւզրէ հիւքիւմէթ թարաֆընտան թագտիմ օլունան լայէհանըն գապուլ իլէ թէտգիգինէ սօնրա, չէհրը հալին նիհայէթինտէ զարանահանէ տըր։

Իշպու գանունըն լայէհասը ալէյհինտէ սէրպեսթի թարաֆտարլարընըն մուխալէֆէթի մէզքիւր սիկուրթաեա թախսիս օլունան մէպալիղին իտարէսինէ վէ ուսուլը մուհասէպէսինէ այիտ տիր։

Ամէլէ պիր գազանա տուչար օլտուղու հալտէ, սիկուրթա օլունան էհալինին ումուրը թագթիր օլունան պիր թախսիսաթ մուաշլէթինին թէէմինի իչիւն Թանգընա ... Ալէման մէճլիսը ուսուլը միւզաքէրէյէ թախսիսաթը մէզքիւրէ իլէ պէրապէր կէօրիւլէճէք տիր։

Պէրլին, 6 յունիս

Պիր չօգ կազէթալար՝ Սէն Կօթար թիւնէլինտէն քիւշատ օլունան թարիգը ճէտիտէն իսթիֆատէ իլէ սաթարը Շարգիյէնին մուհաճիմ լիմանլարընտա Ալէմանիա էմթաասը իչիւն պէօյիւք մաղազալար թէէսիսի գըմինտա Ալէմանիա թիճարէթ չիրքէթլէրի թէշքիլի թաավվուրը իւզէրինէ մուպահասա իրթիտար իթմիշլէր տիր։ Տէրսաատէթտէ Ցոյնուն Ռումէլիյէ իտարէսինտէ Ալէմանիա թաինէր վէքիլի Մ. Բրիմքէր իլէ պիր չօգ սարրաֆ վէ թիճճարլարը միւսթէգիլլէրտէ պէյն էլ պալաթէ իսթիխսար օլունմուշ տըր։ Մ. Բրիմքէր գարիպէն Տէրսաատէթէ աւտէթ իտէճէք տիր։

Վիէննատան ալընան խապէրլէրէ նազարան, Ավուսթրիա—Մաճարիսթան թիճճարը՝ իչպու թաավվուրլարը Ավուսթրիա թիճարէթինէ մուզըրր պիր րէգապէթ տահա ու չիւմէր իտէյօրլար։ Ավուսթրիա—Մաճարիսթան էհալիսինտէն թէշքիլ օլունան պիր գօմիթէ տախի Շարգտա պիլաթար միւնհասըրան Ավուսթրիա մաղազալարը քիւշատը թաավվուրլարընը միւզաքէրէ իթմէքտէ տիրլէր։

ԱԶԳԱՅԻՆ

Բաթրիգ վէքիլի Գէր. Բուժուգեան Հայր պու կիւն Շարգի Բումէլի վալիսի Ալէգօ բաշա հազրէթլէրինէ վիզիթա վէրէճէք տիր։

—

Նօզկատան Գէր. Ղևոնդ Եպիսկոպոսըն Բաթրիգխանէյէ պա թէլէկրաֆ իշարընա կէօրէ, Սիսին Մկրտիչ կաթողիկոսը՝ Նօզկատը քէնտի տաիրէի ըսլահիյէթի տախիլինտէ օլտուղունը անլաթմագ իչիւն Ատանատան պիր թէլէկրաֆ չէքէրէք Նօզկատ հագգընտա մալիւմաթ իսթէմիշ տիր։

Պինապէրին Գէր. Ղևոնդ Եպիսկոպոս Բաթրիգխանէտէն պու պապտա թալիմաթ թալէպ իթմիշ օլտուղունտան, մէքթուպլա իթաի իգթիզա իթմէսի լազըմ կէլտիկի ճէվապէն քէնտիսինէ պէյան օլունմուշ տըր։ (Հայրենիք)

—

Էտիրնէտէ պիր Ճէմաաթ Մէճլիսի ուսուլի թէէսիս օլունուպ, պու ուսուլ մուճիպինճէ հէր ճէմաաթ քէնտի ումուրը տախիլիյէ վէ միլլիյէսի խուսուսընտա հիւքիւմէթը մահալլիյէյէ հիսապ վէրմէկէ մէճպուր օլաճագլարը ճէհէթլէ, Էտիրնէ Գաւառ. Վարչութիւն՝ Բաթրիգխանէնին մաալիւմաթըլա մէճլիսը մէզքիւրէ ազա կէօնտէրմիշ օլտուղունտան, հիւքիւմէթը մահալլիյէ՝ Ազգ. Նորգ-արանտան արզ օլունան պիլտիրիլմէ մէսալիհ րէսմի իթմիշ վէ Ճէմաաթ Մէճլիսինէ պիր էրմէնի ազա կէօնտէրիլմէքլիկի, մէսալիհ մէզքիւրէյի ճէրա ու թէսվիյէ իթմէքէճէկլէրինի պէյան իլէ իթմիշ տիր։

—

Մաքլէմիւնիյէ չիրքէթինին պու կէօրէն Սօֆիատա մուգիմ միլլէթտաշլարըմըզտան Գարլօ Սէրբուս էֆէնտի քէնտի իչ տաասընտա պիր Գունճունաճ վագ իտուպ, օրայա միւրաճաաթ իտէն միւչթէրիլէրինտէն Միացեալ Ընկերութիւն իչիւն խանէլէր թօպլայարագ, պու տէֆա պիրինճի հասըլաթ օլմագ իւզրէ մէզքիւր ընկերութիւնա իւչ աթէշ Օսմանլը լիրասը իրսալ իթմիշ տիր։

Զաթը մուամիլէհին իչպու մուամէլէսի միլլէթփէրվէրանէսի տիկէր չէհիրլէրտէ մուգիմ միլլէթտաշլարըմըզա պիր հիւսնիւ իպրէթ օլապիլիր։

—

ՄՈՒՀԱՐԷՊԷ

Դ.

Թէտարիքաթը հարպիէնին վէ Նէվիճատ սիլահլարըն իքմալի, սաՀիհէն մուհարէպէյի միւմքինսիզ եախօտ հիչ տէյիլ իսէ, սօն տէրէճէտէ միւշքիլ պիր հալէ կէթիրէճէյլէ՞ր մի.

Պու մուհիմմ խուսուսուն քէշֆինէ մէտար օլմագ իչիւն, Նէվիճատ սիլահլարըն ուզէրինէ պազը թաֆսիլաթլարա կիրիշմէյի վաատ իթթիք.

Շիմտի չու վատիմիզի իճրա իթմէք իսթէրիզ.

Գարա մուհարէպէլէրինտէ իսթիմալ օլունաճագ էն սօն Նէվիճատ սիլահ, Ինկիլիզին Նօրտէնֆէլթ նամ տէհշէթլի Թօբու տըր. Քի էրինէ Ինկիլիզին կաթլինկ Թօբունուն պիր Նէվի իքմալէ վարտըրըլմըշ խալէթի աստ օլունապիլիր.

Իշպու Նօրտէնֆէլթ Թօբուն, պէշ վէ օն պօրուլու աղըզլարը պուլունուպ, օն պօրուլուսու, ՊԻՐ ՏԱԳԻԳԱՏԱ 1200 ատէտ կիւլլէ եախօտ իրի գուրշուն սաչմագտա տըր, վէ պու կիւլլէլէր, 2 1/2 միլ ուզագլըղընա գատար կիտիպ, աթէշի տախի օլ գատար տօղրու տուր քի. եալընըզ պիր Նօգթա ուզէրինէ Նիշան ալընան 100 կիւլլէտէն 50սի, թամ Նօգթայա վուրապիլմէքտէ տիր.

Պիր տագըգատա 1200 կիւլլէ՞....

Եալընըզ պիր բարէ Թօբտան, տագըգատա 1200 կիւլլէ աթըլտըղը հալտէ, պունլարտան 10 ատէտի իլէ սիլահլանտըրըլմըշ պիր խաթինքեամ ուզէրինէ 2 1/2 միլ ուզագլըղընտան հիւճում պաշլանըրգտա, գա՞չ պին աղքէրտէն գաչ Նէֆէրի, խաթինքեամա աթագ պասմայա միւգթէտիր օլաճագ տըր.

Պու Թօբ օլ գատար խաֆիֆ տիր քի, իւչ տէօրթ քիշի բէք գօլայլըգլա օմուզլարընա ալըպ կէօթիւրէպիլէճէքլէր, վէ տօլտուրուպ աթէշլէմէսի իսէ, քեամիլէն մաքինա իշի օլտուղունտան, պիր չօճուգ պիլէ անը իսթէտիյի կիպի գուլլանապիլէճէք տիր.

Վէ պու պիր չօճուղուն գուլլանապիլէճէյի Թօբ, պիր գաչ տագըգա զարֆընտա Թէքմիլ պիր Թապուր ասաքիրի Թէլէֆ իթմէկէ միւգթէտիր օլուպ, պիր գաչ գըլթասը իլէ միւսէլլահ պուլունան պիր խաթինքեամ ուզէրինէ, կէրէք բիատէ վէ կէրէք սիւարի աղքէրինին հիւճումու միւմքինսիզ աստ իտիլիւօր.

Հէլէ պիր քէօբրիւ վէ եախօտ պիր սօգագ մուհաֆազասընտա, Թէք պիր ատէմ, էօնիւնտէ պուլունան պիր Նօրտէնֆէլթ Թօբու իլէ, պիր գաչ պին աղքէրէ գարշը գօյապիլէճէք տիր, եա քէնտի եախօտ քէնտի Թօբու, պաշգա պիր Թօբ կիւլլէսի իլէ Թէլէֆ օլանա տէկին.

Ինկիլիզլէրին էսքի կաթլինկ Թօբու վէ Ֆրանսըզլարըն Միթրալյէօզ Թօբու տախի, Նօրտէնֆէլթ Թօբունա եագըն պիր սիսթէմ ուզէրինէ եափըլմըշ իտիլէր իսէ տէ, պունլարըն կիւլլէլէրի բէք աղ մէսաֆէյէ կիթտիքտէն պաշգա, տագըգատա 100 կիւլլէ պիլէ աթմամագ միւգթէտիր տէյիլլէր իտի, վէ հէմ տէ, կիւլլէլէրին հէբսի տէ պիր Նօգթա ուզէրինէ կիտիպ, չօղու խըրաֆ օլմագտա իտի.

Զիւնքի, պիր ատէմ էօլտիւրմէք եախօտ օնու սագաթլամագ մուհարէպէ իտէմէզ հալէ կէթիրմէք իչիւն պիր Թէք Միթրալյէօզ կիւլլէսի քեաֆի իքէն, պիրին էրինէ պիր ատէմէ պէշ օն կիւլլէ իսապէթ իթմէքտէ իտի.

Ֆրանսա վէ Ալէմանիա մուհարէպէսինտէ, պիր Ալէման աղքէրի Նաչէսի պուլունմուշ իտի քի, վիւճուտի, 36 Միթրալյէօզ կիւլլէսինտէն տէլիք տէլիք օլմուշ իտի.

Պիր ատէմ էօլտիւրմէք իչիւն գու գատար չօ՞գ տէյէ՞ր մի.

Ֆագաթ Նօրտէնֆէլթ Թօբու պու գապիլտէն օլմայըպ, օն գըլթա պօրուլարը տախի, բիանօ բարմագլարընը վուրմագ չարուգլուղու իլէ այրը այրը ժարաֆլարա տօղրուլթապիլէճէքլէր, վէ պիր ատէմէ իքի կիւլլէ Թէսատիւֆ իտէրէք պիրիսի իսրաֆ օլմայաճագ տըր.

Պու տէհշէթլի Թօբ, տէնիզ իւզէրինտէ տախի գուլլանըլաճագ վէ խուսուսի իլէ, գըրհալար իւզէրինէ հիւճում իտէճէք Թօրբէտօ վաբօրլարընա գարշը գուլլանըլըպ, կիւլլէլէրինին հէր պիր տանէսի, 7—800 արշըն ուզագլըգտան, իքի բարմագ գալընլըղընտա գըրհալարը տէլէճէք տիր.

Պունլար Թախմինէն քէշֆ օլունմուշ շէյլէր օլմայըպ, բէք միւքէմմէլ սուրէթտէ Թէճրիւպէլէրի օլմուշ սահիհլէքլէր տիր.

Տագըգատա Նիհայէթ 15 տէն 18է գատար աթէշ իտիլէն Հէնրի Մարթինի Թիւֆէնկինին, բէլնատա Նէ տէհշէթլի Նէթիճէլէր հուսուլէ կէթիրտիյի մալիւմ օլտուղունտան, էրինէ պիր տագըգա զարֆընտա 1200 կիւլլէ բիւսկիւրէն չու տէհշէթլի Նօրտէնֆէլթ Թօբունունուն, մուհարէպէյի Նէ հալէ կէթիրէճէյի, արթըգ Թարիֆէ հաճէթ տէյիլ տիր.

Պիրազ տա պաթթալ Թօբլարտան պահս իտէլիմ

Կէրէք գարա իսթիհքեամլարընտա, վէ կէրէք պաթթալ զըրհլըլարտա գուլլանըլմագ իւզրէ, Ինկիլթէրրա տէվլէթինին մալիք պուլունտուղու 80 վէ 100 Թօնէլաթօլուգ Թօբլարը, 25-27ինչ եանի պիր արշըն գալընլըղընտա տէմիր զըրհլարը, քեաղըտ կիպի տէլէճէք կիւլլէլէր աթմագտա տըրլար.

Թօբուն ճէսամէթինի պիր էյիճէ անլաթմագ իչիւն չու գատարընը սէօյլէմէք քեաֆի տիր քի, հէր պիր տօլտուրուլուշընտա, 170 օգգա պարութ վազ իտիլմէքտէ տիր, վէ աթըլան կիւլլէնին աղըրլըղը տա, 700 օգգա տըր. եաքի 400 տիրհէմլիք օգգա հիսապը իլէ.

Պու Թօբլար, գարա իւզէրինտէ, եալընըզ մագսէտը Թէտաֆիւյէ (պաշտպանողական) գուլլանըլապիլիրլէր, չիւնքի անի Թօբլար կիպի պիր մահէլտէն ախէր պիր մահէլէ Նագլ իտիլէմէյիպ, կիւճ հալ իլէ պիր տէֆա Նէրէյէ վազ օլունմուշլար իսէ արթըգ քեարկիր պինա կիպի օրատա էրլի օլուրլար.

Ֆագաթ պաթթալ զըրհլըլարա վազ իտիլմիշ օլանլար, կէմինին հարէքէթի սայէսինտէ, տէնիզի օլան հէր մահէլտէ եանաշտըրըլապիլմէքտէ, վէ մաքինալար վասըթասը իլէ, պու տէհշէթլի Թօբլար, պիր Թէնէքէ պօրու կիպի իսթէնիլտիկի Թարաֆա չէվրիլիպ գուլլանըլապիլմէքտէ օլտուղունտան, Մաադամաֆիհ պու զըրհլըլարըն եանաշապիլտիքլէրի մահէլլէրտէ արթըգ գարա օրտուլարը վէ գարա Թօբլարը իլէ գարշը գօյուպ մուհարէպէ իթմէք միւմքին օլապիլի՞ր մի.

Պունուն իչիւն տիր քի, հէր տէվլէթ, քէնտի տէնիզ զըրհլըլարը Ճէհենեմ ալէթլէրինէ գարշը մուհաֆազա իթմէք վէ զըրհլըլարըն Թօբ մէնզիլինէ եագլաշմալարընը մէնն իթմէք իչիւն, տէնիզ ալթընտա լաղըմլար գուրմագտա, վէ Նէվ պէ Նէվ Թօրբիլլէր իճատ իթմէքտէ տիր.

Ֆագաթ զըրհլըլարա գարշը կիճէ կիւնտիւզ տիւշիւնիւլիւպ Թէրթիպ իտիլէն իշպու Թօրբիլլէրին, քեամիլէն մագսատ մուվաֆֆագ իթմէք տէրէճէտէ իքմալէ վարտըրըլմըշ օլմալարընա, տահա հիչ պիր քիմսէ Նէ քէնտիսի եա Նէ տէ պիր տիքէրինի Թէմին իթէպիլմիշ տիր.

Զիւնքի պիր եանտան զըրհլը կէմի սանաթը, վէ տիքէր եանտան օնա գարշը օլան Թօրբիլ սանաթը, պիրբիրլէրինէ գարշը բէք պէօյիւք պիր եարըշտա պուլունուպ, կեահ պիրիսի վէ կեահ տիքէրի, ղալէպէյի գազանմագ հալինէ եագլաշըրլարգա, էճնի պիր իճատ Թէքրարէն իչի միւշէվվէշ պիր հալէ իտտէ իթմէքտէ տիր.

Կէրէք զըրհլը վէ կէրէք Թօրբէտօ սանաթընտա, կէրէք մէսարիֆ վէ կէրէք ուսթալըգ ճիհէթինտէ, հէնուզ Ինկիլթէրրանըն ահալընա վարան օլմամըշ, վէ պու իքի սանաաթտա տախի պիրինճի իւկի հալիզ պուլունան միլլէթի մէզքիւրէնին Թավր ու հարէքէթինէ պագըլըր իսէ, Թօրբէտօ սանաթը, էօյլէ գանն օլունտուղու գատար գօլայլըգլա զըրհլըլարը տէլիփ պօզապիլէճէք տէյիլ կէօրինիյօր.

Պու խուսուսա բէք տարտա գալան սայըլըէրի տէ, անճագ պիր Ֆիլի տէնիզ մուհարէպէսի հալ իտէպիլէճէքտիր, տէյիլ իսէ իշին իչինտէն չըգըլըր.

Կէլէճէք սէնէ Թօբճու գըլըճը իլէ մէշհուր օլունաճագ պիր ամէլիյաթ իթմէք ...

Պու խուսուսուն բէք տարտա օլան մասրաֆլարը...

Ցահա էյի պիր հալին գայտը...

ՄԷՔԵԱԹԻՊ

ՏԻԱՐՊԷՔԻՐ

Տիարպէքիր մուխպիրիմիզտէն մայիս 5 Թարիխլիյէ ալտըղըմըզ մէքթուպըն տէվամ վէ խիթամը տըր.

Կէչէն սէնէտէն պէրու Տիարպէքիրին մէհաքիմը Նիզամիյէ վէ շէրիյէսի մէմուրլարընտէն պազըլարը էֆալ վէ հարէքեաթը Նամէշրուանէլէրինտէն տօլայը մուհաքէմէ օլունմագտա տըրլար. Մէմուրինը միւլքիյէնին մուհաքէմէսի՝ Նիզամիյէ մահքէմէսինին աճքեամընա Թէվֆիգէն մէճլիսը իտարէտէ իճրա օլունուպ, մէմուրինը մէրգումէ՝ միւթթէհիմ օլսուն օլմասըն հուգուգը մէճլիստէ Թէպրիյէ զիմմէթ իտիւպ, մէմուրիյէթը սապըգասընտա իպգա օլունուր, վէ եա քէնտիլէրինէ իգթիտարլարընա կէօրէ տահա պէօյիւք պիր մէմուրիյէթ Թէվճիհ իտիլիր. Պինէրճէ մէմուրինին միւլքիյէսի պուլունան Տիարպէքիր կիպի պիր վիլայէթտէ իճրաի սուի իսթիմալաթ իթտիքինտէն տօլայը Թէէտիպ օլունան հիչ պիր մէմուր եօգ տըր. Պէրաթ մուհաքէմէ հուգուգը մահքէմէսինէ ճէլպ օլունան պիր մէմուրըն իւզ էվվէլ իթհամը վախիմ իլէ միւթթէհիմ օլտուղը իչիւն իսէ տէ, մուախխարէն մէմուրը մէրգումըն պիւսպիւթիւն Թէպրիյէի զիմմէթ իթտիքի մալէ խուսուսիյէթ լազըմ տըր.

Մէհաքիմը շէրիյէ մէմուրինինէ կէլինճէ, պունլար հագգընտա մուսաբրահ օլան ահքեամ էքսէր տէֆա մէվգըի իճրայէ վազ օլունուր, վէ մէհաքիմը մէզքիւրէտէքի տավալար տա ալէնէն րույէթ իտիլիր. Պունա միսալ օլարագ կէչէն սէնէ Տիարպէքիր միւտտաիի ումումիսի Շաքիր էֆէնտինին մուհաքէմէսինի եատ ու Թիզքեար իտէրիմ քի, մէզքիւր տավանըն մազպաթասը օ վագըթ Թէրճէ էտիլէրէք Նէշր օլունմուշ տըր. Քէզալիք պու սէնէ տախի իքի շէրի հաքիմլէրինին տավալարը ալէնէն րույէթ օլունուպ հիւքմը գաթի վէ մէշրու իթա իտիլմիշ տիր.

Պու տավալարտան պիրի՝ Տիարպէքիր պիտայէթ մահքէմէսի հուգուգ տաիրէսի րէիսը էվվէլի Էլ Սէյիտ Հաճի Նուրի էֆէնտինին տավասը օլուպ, տավաճը մէզքիւր՝ Իպրահիմ Նամընտա պիրինին 270 Օսմանլը լիրալըգ պիր բօլիչասը րէիսը մումայիլէյհ Թարաֆընտան սէքվէսթրօ մագամընտա գապուլ վէ Թասթիգ օլունմասընտան իպարէթ տիր. Բօլիչա սահիպի Իպրահիմ՝ տավա վէքիլլէրինտէն Լօմէր պէյի վէքիլ Նասպ իթմիշ օլուպ, միրը մէրգում՝ մումայիլէյհ րէիս ալէյհինտէ իչթիքեարի ան էլ հիւքքեամ տավասը աչմըշ վէ պու տավա տիվանը իսթինաֆտա րույէթ օլունմուշ տըր.

Տաիրէի հուգուգ րէիսի մումայիլէյհ Հաճի Նուրի էֆէնտի՝ տավա վէքիլլէրինտէն Ցէպրահեան կարապէտ Նաթէգ էֆէնտիյի վէքիլ Թային իտուպ, վէքիլը մումայիլէյհ պիր իքի տէֆա մուհաքէմէ օլունմըշ տըր, Իպրահիմին վէքիլի Լօմէր պէյ տավասընը ղայպ իտէրէք, 1000 ղուրուշ ճէզայի Նագտի իլէ մահքէմէ մէսարիֆինին իթասընա, վէ րէիսին զարար զիյանը Թէտիյէյէ հիւքմ օլունմուշ տըր.

Տիկէր տավա՝ իճրա մէմուրը Մկրտիչ էֆէնտինին տավասը օլուպ, պու տավա տախի իչթիքեարի ան էլ հիւքքեամ ուսուլիլէ վէ պիտայէթ մահքէմէսինին իքի բէխուլէրի րիյասէթի Թահթընտա օլարագ, մահքէմէյի մէզքիւրէտէ րույէթ օլունմուշ տըր. Պու տավանըն Նէտէն իպարէթ օլտուղընը պէր վէճհը աթի պէյան իտէրիմ. Չէօյլէ քի. Չէլէպեան Երեմիա էֆէնտի՝ Գազազեան Ցովսէփ էֆէնտիտէն 54000 ղուրուշ ալաճաղը օլտուղընը միւպէյյին պիր գըթա իլամը մումաիլէյհ իճրա մէմուրը Մկրտիչ էֆէնտիյէ Թագտիմ իտէր, վէ էֆէնտիի մումայիլէյհ՝ իլամը մէզքիւրըն մուամէլաթընը իճրա իթտիքտէն սօնրա, Նիզամը տաիրէսինտէ օլարագ Թէէտիյէի տէյն իթմէլէրի իչիւն պալատէ զիքրի սէպգաթ իտէն Գազազեանլարա միւրաճաաթ իտէր. Պունլար՝ իլամը մէզքիւրտէ 32000 ղուրուշ եազըլը օլտուղընը վէ պունա մուգապիլ մէրգում Չէլէպեան Երեմիատան ալաճագլարը պուլունտուղընը իտաա իտէրլէր, Պունուն իւզէրինէ Երեմիա էֆէնտի՝ Գազազեանլարըն էմլաքընտան պիր գաչ տիւքքեանը իճրա մէմուրը Մկրտիչ էֆէնտի մարիֆէթիյլէ Թահթը հաճզէ (սէքվէսթրօ) ալտըրըր, վէ իշի Գազազեանլարա խապէր վէրիր, վէ տէքեաքինը մէզքիւրէնին սաթըլըգ օլտուղընը միւպէյյին Տիարպէքիրին րէսմի կազէթասընտա պիր գըթա իլաննամէ տէրճ իթտիրիր.

Գազազեան Ցովսէփ էֆէնտինին պիրատէրի Յապու էֆէնտի՝ մումայիլէյհ իճրա մէմուրը Մկրտիչ էֆէնտի ալէյհինտէ իչթիքեար իլէ հիւքքեամ տավասը աչարագ զարար զիյանը իլէ Նամուսընը տավա իթմէք իւզրէ Եղիքէն Ցովհաննէս էֆէնտիյի պու տավայա վէքիլ Նասպ իտէր, վէ մուհաքէմէսի իպթիտար օլունարագ, պիր գաչ ալէնի իճթիմալարտան սօնրա մահքէմէ հալին իպթիտաընտա Գազազեանլար լէհինտէ հիւքմ ու իլամ վէրիլիր. Մէզքիւր իլամտա, իճրա մէմուրը Մկրտիչ էֆէնտի մէմուրիյէթինտէ Թարաֆկիրլիկ իթթիքամըլա մուգայիրը գանուն հարէքէթ իթտիքի վէ Գազազեանլարըն զարար զիյանընը Թէէտիյէ հիւքմ օլունտուղու, վէ մէսարիֆաթը մահքէմէյի Թէսվիյէյէ հաճզըն ֆէքքի իգթիզա իտիւիւ վէ քէյֆիյէթին Ալիյէ Նէզարէթինէ իշարը իլէ իճրա մէմուրը մէմուր հագգընտա լազըմ կէլէն ահքեամը գանունիյէնին իճրասը Նէզարէթը միւշարիլէյհատան միւթէմաշէր պուլունտուղը եազըլմըշ իտի. Պու իլամըն գրաաթընտան սօնրա Գա-

ԳԱԹԻԼԻՆ ԳԸՋԸ

(1435 Նէ-ռլրթեան Թէքմէ վէ խիթամ)

Բարիլօն իչճի պաշընըն գօլունտան Թութարագ, մէրգումը խանէնին էօնիւնտէն էօթէյէ կէօթիւրմէք իսթէյօր իտի, լաքին Բիէր Լանտրի քէնտի ֆիքրինտէն շաշմայարագ հիչ տինլէմէյօր վէ չօճուղըն արգասընտան կիտէճէք եէրտէ չէպէքիյէ եագլաշարագ, քէնտի՝ մէրգումը արգասընտան չէքիպ կէօթիւրիյօր իտի :

Չօճուգ պու զօրա մուգավէմէթ իտէմէյէրէք, խոտաասընտան վազ կէչտի. անճա գալպինտէ պիր իւմիտ քէօշէսի վար իտի քի, իչճի պաշը պիր չէյ փարգ իտէմէյէճէքտիր :

Պիր տէ պու արա պիր քիրա արապասը սիւրաթլը չէտիտէ իլէ կէլիպ չէպէքիլի գարունըն էօնիւնտէ տուրտու : —Բիէր Լանտրի իլէ Բարիլօն աղըը քէօրիւրմիւշ օլան պէկիրտէն չիյնէնմէմէք իչիւն պիր Թարաֆա չէքիլմէյէ մէճպուր օլտուլար :

Արապանըն գաբուսը աչըլընճա իւթիյար իչճի պաշը պօղուլուր պիր Նիտա իթտի, զիրա օրատան Մ. տը Վիլէրին աշաղա էնտիկինի կէօրմիւշ իտի :

—Րուեա՞ մը կէօրիւյօրըմ —պաղըրտը Բիէր Լանտրի— Միւսիւ Անտրէ՛ . . . սի՞զ . . . պու վագթ, պու գըյաֆէթլէ, պուրատա՞ . . . իմքեանը եօգ, էվվէթ, մուհալ չէյ տիր պո՛ւ . . .

—Սիզ քի՞միսինիզ —սիւվալ իթտի սանտըգքեար գարշըսընա չըգան ատամը Թանըմայարագ :

—Պէն Բիէր Լանտրիյիմ . . .

—Վա՛յ Ալլահըն պէլասը՛ —մըրըլտանտը Բարիլօն :

Անտրէ տախի իսթիղրապ իտէրէք, պազը սիւվալլէրէ կիրիշէճէյինտէ, իչճի պաշը ամիրանէ պիր Թարզտա Թէքրար իտէրէք սօրտու.

—Նէ՞րէտէն կէլիյօրսընըզ . . .

—Պրէսթտէն կէլիյօրըմ . . .

—Է՛յ չիմտի՞ մի միւվասէլէթ իտիյօրսընըզ . . .

—Էվվէթ, չիմտի :

Բիէր Լանտրի Բարիլօնա տէօնիւպ, էնտաէնտ օլմուշ պիր սէսլէ տէտի.

—Լաքին օ հալտէ . . . օրատա . . . օ գօնթրաթը . . . քիմի՞նլէ . . .

Ծէլիգանըը չօճուգ ճէվապ վէրմէք իչիւն Թէրէտտիւտ կէօստէրտիկինտէ, իչճի պաշը էմր իտէրճէսինէ պաղըրտը.

—Ճէվապ վէրսէ՞նէ . . .

—Մօժիրօն իլէ —տէտի չօճուգ քէքէլէյէրէք.

—Մօժիրօ՞ն մը —Թէքրար իթտի Անտրէ խիւզիւնին րէնկի աթարագ.

—Մօժիրօ՞ն մը —Թէքրար իթտի Բիէր Լանտրի քէմալը հիտտէթ ու ղազապլա. —Լիւսի Մօժիրօն իլէ՞ մի էվլէնիյօր . . . ա՛հ, սէֆիլ բիւսվա՛յլա՛ր . . . մէրգումէյէ ճէպր իտիյօրլար . . . պէտպախթըյօրլար . . . էօլտիւրիւյօրլար . . . լաքին Ալլահ ատիլ տիր . . . պիզ պուրատայըզ, վէ պաշլանմըշ օլան ճինայէթ սօնունա գատար իճրա օլունմայաճագ տըր . . .

Իչճի պաշը պունու տէյէրէք պաշընտան բէրուգայը, եիւզիւնտէն եարմա սէրիան չըգարտը, վէ Անտրէնին գօլընտան Թութարագ սէօզլէրինէ տէվամ իթտի.

—Կէլինիզ . . . կէլինիզ . . . Ալլահ պիզէ բէհպէր օլույօր . . .

Իքիսի տէ գարունըն էօնիւնտէքի Նէրտիվանըն իքի պայագլընը պիր պարագ սէրիան եօգարը չըգտըլար, վէ իչէրտէքի Նէրտիվանըն իւզէրինտէ զայըպ օլտուլար . . .

. . . .

Աշիլ Վէրտիէնին պիրինճի գաթտա Թօբլանմըշ օլան տավէթլիլէրի սուս բուս տուրմագտա վէ մահքէմէ քեաթիպի էվրագը վէ էօթէքի պիր սէսլէ գօնթրաթըն պէնտլէրինի օգումագտա իտի :

Քեաթիպը մէրգում «.—Մ. Աշիլ Վէրտիէ՝ գըզը իչիւն ԻՔԻ ՄԻԼԵՕՆ Թրանգօ վէրէճէք, վէ պու մէպլաղ Ֆրանսա Պանգասը ուզէրինէ պիր պօնօ Թագտիմ օլունաճագ տըր :» Ֆըգրասընը օգույարագ, հուզուրտա պուլունանլարըն Թէպրիքլէրինէ մէճպուր օլտուղը սըրատա, չիւնքի պիր պուրատա մէզքիւր քիմսէնի իչէրի կիրտի սալօնըն գարուսը աչըլտը, վէ պիր բէզքեար մէմուրըն սէսլէրինի օնաթտը :

Բիէր Լանտրի վէ Անտրէ տը Վիլէր օ սըրա գարունըն էշիյի իւզէրինտէ կէօրիւնմիւշլէր, հէր քէս սէսսիզ կէլէրէք, Մօժիրօն աղըզ աղըզ գալըը, Ժագ Լամպէր՝ մէզարտան գալգմըշ կիպի խօրթլագ գարշըսընտա Նըգդըմըշ կիպի էնտաէնտ օլտու. Մօժիրօն տախի կէրի կէրի կիտէրէք, Թիթրէք էլինի բուսկալարընըն ալթընա կէօթիւրիւպ պիր սիլահ արատը, վէ ֆագաթ պուլամատը : Լիւսի՝ Բիէր Լանտրինին գուճագընա աթըլմագ իսթէյիպ, Անտրէյի կէօրիւնճէ գըր գըրմըզը քէսիլտի : Պու մէնզարէտէ հազըր պուլունան էշխասը սաքիտ աղըզ աղըզ պագըշմագտա, պէքլէմէքտէ վէ իչին Նէ օլտուղունը անլամագա պիլիշուտէ չալըշմագտա իտիլէր :

Անտրէ տը Վիլէր՝ քէնտի բագիպինէ տօղրու կիտիպ մէրգումը սիլլէլէմէք իսթէտի իսէ տէ, Բիէր Լանտրի սանտըգճըլարը Թութարագ գուլաղընտան աշաղա «սա՛պր, Թահամմի՛լ . . . սիզին տէ սըրանըզ կէլէճէք» տէտի :

Պատէհու իչճի պաշը՝ քէնտիսինին մահվ օլտուղընը հըսս իթմէքտէ օլան Ժագ Լամպէրէ տօղրու կիտէրէք, պօղունուգ պիր սէսլէ վէ ֆագաթ Թէմամ մըլա փարգ օլունուր պիր սուրէթտէ տէտի.

—Մատամ քի սիզ էմիրիմիզի Թութմամըշսընըզ, պէն տէ քէնտի էմիրիմտէն մուաֆ սայըլըըըմ . . . Լիւսի՛յի պանա իքթիրա իթմիշ օլան բէզիլէ վիճտանսըզ պազըլարըն պաղըլարը չէօզմէկ սայլըլըրսընըզ. պէն տէ արթըգ էնտիշէ մէյտանա կէթիրմէլի . . . պէն բաքի օլամամ, վէ պունա հագգըմ վար տըր, զիրա ՊԷՆ ՕՆՈՒՆ ԲԷՏԷՐԻՑԻՄ . . .

Հէր Թարաֆտան պիր Նիտայի խայրէթ իշիտիլտի :

Ժագ Լամպէր քէնտիսի Թութամայարագ պիր գօլթուգ սանտալեասընըն իւզէրինէ տիւշմիւշ, ղանն իտէրսին ճան վէրմէքտէ, վէ պու պէյանաթա գարշը բրօթէսթօ իթմէյի ֆիքրինտէն պիլէ կէչիրմէմէքտէ իտի :

Եալընըզ Մօժիրօն՝ քէնտի քէնտիսինի Թութուպ պաճագ վէրմէմէյէ չալըշարագ հիտտէթ ու ղազապլա պաղըրտը .

—Ցինլէմէյինիզ պու ատամը . . . խայինտըր . . . եանըլըյօր . . . եալան սէօյլիւյօր . . . պիր գաչ գաթըլ տիր, պօլիս արայօր օնու . . . պու ատամ պէնի էօլտիւրմէք իսթէմիշ տիր . . . Թութունուզ օնու . . .

Լաքին Լիւսի՝ Բիէր Լանտրինին գուճագընա աթըլըը օլմաղլա, Մօժիրօնա գարշը չէօյլէ տէտի .

—Արթըգ բէտէրիմի իպհամ իթմէյինիզ . . . էյի պիլիյօրտում քի, սիզ գապահաթլըըը Թանըյօրըմ պէն, վէ էյէր բէտէրիմի գուրթարմագ իչիւն լազըմ կէլսէ, չիմտի օ գապահաթլըըը իսպաթ տէ իտէրիմ . . .

—Խայինի՞ մի վէրէճէք . . . պէյանըրուտ չէ՛յ . . . —տէտի Ժագ Լամպէր մըրըլտանարագ— քէնտի քէնտիսինէ իճրայի աստաքէթ իտէճէքտիր . . .

Պունու տույանլար Ժագ Լամպէր գուլագընա տիւշմիւշ պիր իլթիմաս Թամ կիպի եավաշ եավաշ վէ զօր իլէ եէրինտէն գալգտը վէ սալօնըն պիր գարուսընտան քէնտի եաթագ օտասընա կէչէրէք գաբուսը արգասընտան գաբատը :

ղազեան Ցովսէփ էֆէնտինին եէկէնի Ցովհաննէս էֆէնտի այաղա գալգարագ հէմ գանունա վէ ատալէթէ վէ հէմ բէխս վէ ազալարա պէճանը թէշէքքիւր իթմիշ տիր. Մամաֆիհի Մկրտիչ էֆէնտի մահքէմէնին իլամը չէր ու Նիզամա մուղայիր օլտուղունը իթհանլա, իլամը մէզքիւրը իսթինաֆ իտէճէկինի պէեան իթտիքտէ, բէխսը մահքէմէ՝ գաթէն գանունըն պու հուգուգը իթա իթմիշ օլտուղունը վէ Մկրտիչ էֆէնտինին հէր հալտէ իսթինաֆը տավա իտէպիլէճէկինի պէեան իթմիշ տիր. Պու իքի իլամլարըն սուրէթլէրի էլէ կէչէրտէ, կազէթանըզտա նէշրի խուսուսընտա կէլէճէք բօսթա իլէ թարաֆընըզա կէօնտէրիլիր.

* *

Գունտան ագտէմքի մէքթուպըմըզ խապէր վէրտիկիմ վէճհիլէ ահվալը միլլիյէմիզ բէք զիյատէ մուճիպի թէէսսուֆ, հիւզն իչթիմա, էլէմպուլ վէ պիգարար պիր մէվգիտէ պուլունմագտա տըր. չիւնքի Տիւրպէքիրտէ միլլէթին հալի իսլահ ու թէրֆիհ օլունաճագ վէ կիթտիքճէ քէսպը թէրագգի իտէճէք եէրտէ տահա զիյատէ ֆէնալաշըյօր. Պիր Երկրորդական վարժարան պուլունմատըգտան մաաա մունթազամ պիր Նախակրթարան պիլէ պուլունմամագտա տըր. իսմի օլուպ ճիսմի պուլունմայան Գաւառական, Երեսփոխանական վէ Թաղական ժողովլար վէ Տնօրէն Խորհուրդլար՝ ումուրը միլլիյէյի իտարէյէ ղայրը միւգթէտիր վէ էհլիյէթսիզ պուլունտըգլարընտան մաատա, ճէքտիկլէրինէ տէ խասիմ, մաղրուր վէ միւթէքէպպիր տիրլէր. Պու իթթիֆագսըզլըգ վէ ույկունսուզլուգլարըն իւզէրինէ պիր տէ կէչէն սէնէ միւնհէտիմ օլան Ս. Կիրակոս Մայր եկեղեցիսինին ֆէլաքէթինի իլավէ իտէլիմ.

Մէզքիւր քիլիսէնին միւնհէտիմ օլմասընտան տոլայը էհալի պիւսպիւթիւն տաղըլըգ վէ մէյուս պիր հալտէ պուլունմագտա տըր. Քիլիսէի մէզքիւրըն միւնհէտիմ օլտուղու օլ գատար կիւնէ հէման պիր գաչ կիւն գալմըշ իտէ տէ, պիր սէնէտէն պէրու պու քիլիսէնին ինշասը խուսուսընտա հիչ պիր ճիհէթտէ պէզլը իգտամ վէ իհթիմամ օլունմամըշ, վէ պու ինշաաթ մէսէլէսի էօյլէ պիր միւշքիլ սուրէթ քէսպ իթմիշ տիր քի, էհալի՝ մէզքիւր քիլիսէնին ինշա օլունաճաղընտա ասլա իւմիտ իթմէմէքտէ տիր.

Էհալինին մէյուսիյէթի տէրէճէի նիհայէտէ վարմըշ օլմաղլա, հէր ագըլ սէլիմ սահիպի՝ էհալիի մէզքիւրէնին տաղըլաճաղընը մաէթթէէսսուֆ քէշֆ իթմէքտէ տիր.

Քիլիսէի մէզքիւրըն միւնհէտիմ օլտուղու կիւն, Գաւառ. Երեսփոխանական ժողով՝ պիր մէճլիս ագտ իտէրէք, մէզքիւր քիլիսէնին միւնհէտիմ օլմասընըն էսպապընը թէտգիգ վէ թէքրար ինշասընա լազըմ կէլէն թէտապիրի իթթիխազ իթմէք քիւլֆէթինի Տիւրպէքիր միւթէպէրանընտան միւրէքքէպ պիր գօմիսիօնը մախսուսա հավալէ իթմիշ տիր.

Մէզքիւր գօմիսիօն՝ քիլիսէտէն զուհուր իտէն հարիգին էսպապընը թէտգիգլէ մէյտանա չըգարմագ իւզրէ ասլա պիր թէտպիր տիւշիւնմէյիպ հիչ պիր իճրաաթտա պուլունմամըշ օլտուղու կիպի, միւխթէլիֆ էսպապը վահիյէ իթհանըյլա քիլիսէնին ինշասընա միւպաշէրէթ իթմէքտէն տէ իսթինքեաֆ իթմիշ տիր. Գօմիսիօնը մէզքիւրըն տէրմէեան իթտիկի էսպապը վահիյէի մէզքիւրէտէն պիրի՝ քէնտիսինին Բաժրիգեանէ թարաֆընտան թաստիգ օլունմամասը օլուպ, (չիւնքի պու գօմիսիօն Գաւառ. Երեսփոխանութիւն թարաֆընտան թաստիգ օլունմագլըղը քէնտինէ պիր հագարէթ ատտ իտէրօր) պու իսէ մուախխարէն Բաժրիգեանէ թարաֆընտան կէօնտէրիլէն թաստիգնամէ իւզէրինէ պէրթարաֆ օլմուշ, վէ մէզքիւր գօմիսիօն՝ իչպու էմրնամէ մուճիպինճէ ինրաի մուամէլէյէ պէտ իտուպ, 2500 լիրա գատար թօփլամըշ վէ լազըմ կէլէն քէրէսթէ վէ սայիրէյի միւպայէա իլէ քիլիսէի մէզքիւրը ինշա իթմէյէ գալգըշմըշ տըր.

Հալ պու քի պու արա քիլիսէնին տիրէքլի վէ եա քէմէրլի վէ եախոտ գուպպէլի օլաճաղընա տա իր պիր իխթիլաֆ վէ նիզա զուհուրա կէլմիշ տիր. Պու քիլիսէնին էսկի ուսուլ իւզրէ տիրէքլի եափըլմասընա 6000 լիրա մասարիֆ լազըմ կէլիր իքէն, եէնի ուսուլ իւզրէ քէմէրլի վէ գուպպէլի ինշա օլունմասը իչիւն 9000 լիրա մէսարիֆ իգթիզա իտէճէք տիր. Պունուն իւզէրինէ մուարազա պէօյլէմիշ, վէ գաթէն պիր պիրինէ չախսի ատավէթլէրի օլուպ եէքտիկէրինէ խասիմ պուլունան գօմիսիօնը մէզքիւր ազալարը հէր չէյի եէւզ իւսթիւ պըրագարագ տաղըլմայա պաշլամըշլար տըր. Բալուտան կէթիրտիլէն պիչարէ գալֆա մէմլէքէթինէ ավտէթ իթմէք իւզրէ այըգլարընը իսթէմէքտէ իսէ տէ, հիչ պիր ագչէ ալամամագտա տըր.

Առաջնորդական Տեղապահ Գազանճեան Եղիշէ վարդապետ՝ միւպթէլա օլտուղու խաստալըգտան հէնուզ քէսպը իֆագաթ իյլէմիշ օլուպ, մուամէլէհին հիչ պիր սընըֆ էհալի իւզէրինէ նուֆուզը պուլունմամագտա տըր. Էհալի՝ պիր իշէ թէշէպպիւս իթմէք իչիւն գաթէն ղայրը միւգթէտիր օլուպ, անճագ քէնտի մէսալի ու իգտամաթը ասարըյլա միլլէթէ միւֆիտ օլապիլիր իսէ տէ, առհապը սէրվէթ վէ նուֆուզ պաշգա նիյէթ գուրմագտա, վէ պաշգա նիյէթ իլէ իշ կէօրմէքտէ տիրլէր. Հէր չէյին քիւնհինէ վարըպ էսպապը ասլիյէ ու էսասիյէսինի նէշր ու իլան իթմէք նէ միլլէթէ վէ նէ տէ ինսանիյէթէ եագըշմազ.

Ազգ. կեդրոնական ժողովտան հիչ պիր իւմիտ գալմամըշ տըր, չիւնքի Երեսփոխեան, Վարչական, Տնօրէն, Պէյ, էֆէնտի, Սարրաֆ, Թիւճճար, Տիրլօմաթ վէ ղայրիհիմ կիպի պէօյիւք պէօյիւք զաթլարըն միլլէթ հագգընտա իճրա իթտիքլէրի էֆալը վէ միլլէթտէն մէնֆաաթ արամագտա օլտուգլարընը էյիճէ անլատըգ. Էհալի՝ թէքմիլ պու իսիմլէրտէն գաթը իւմիտ իտէրէք, Խալըգըգ ճէնապը Հագգտան իմտատ վէ մուավէնէթ պէքլէմէքտէ տիր. զիրա մէզքիւր իսիմլէր վէ րէսմի լուղէթլէր միլլէթէ բէք աղըր օթուրտու.

* *

Պու սապահ սաաթ 11 տէ կիւնէշ պաթմայա պաշլայըպ սաաթ 1 է գատար էհալի պանիու միւշահէտէ իտէպիլտի: Միւթէասսըպլար՝ խէվֆ ու հէյէճանա տիւշար օլուպ, պիր չօգ հասթալար իւզնիւք իթմիշլէր, վէ վանքլարտա տուալար օգունմուշ տըր. կիւնէշ սաաթ 3 տէ պիւսպիւթիւն աչըլմըշ տըր. Կիւնէշին իչպու քիւսուֆինէ տիւրլիւ տիւրլիւ մանալար վէրիլմէքտէ օլուպ, Էհալիտէն պազըլարը՝ պունուն գըթլըղա պիր տէլալէթ օլտուղընը, վէ պազըլարը էօյլէ վէ պազըլարը տա՝ տիւնեանըն էրգըլմասընա պիր նիշանէ իտուկինի վէ ղայրիհիմ պէեան իտէյօրլար.

ՊՐՈՒՍԱ

Պրուսատա Մ. Շապանեան վէ Դ. Խաչեան էֆէնտիլէրին խուսուսի պիր գըզ վէ էրքէք մէքթէպի քիւշատ իթտիքլէրինի վէ պու թէշէպպիւսլէրինտէ պիր մագամը ալի թարաֆընտան քէնտիլէրինէ մուավէնէթ պուլունտուղընը վէ խալիճճէ չակիրտանըն մէքթէպը մէզքիւրէ տէվամ իթմէյէ պաշլատըղընը պունտան ագտէմ եազմըշ իտիք.

Պու տէֆա չէհրը մէզքիւրտէն մաթպաամըզա խապէր վէրիլտիկինէ կէօրէ, կէչէն բէնճշէնպիհ կիւնիւ սապահ սաաթ 3 րատտէլէրինտէ վալիի վիլայէթ տէվլէթլու իւպհէթլու Ահմէտ Վէֆիգ բաշա հազրէթլէրի՝ տէֆթէրտար էֆէնտի իլէ պէրապէր, Շապանեան վէ Խաչեան էֆէնտիլէրին խուսուսի մէքթէպինի զիյարէթ իթմիշ օլուպ, իչպու զիյարէթ եարըմ սաաթ գատար էվվէլ մէքթէպ խոտըէսի թարաֆընտան խապէր ալընընճա, գըզ վէ էրքէք չակիրտան միւշարիլէյհիմա միւսաֆիրլէրի իսթիգպալ իչիւն մէքթէպ գարուսընըն էքի թարաֆընտա սաֆպէսթէ տուրտուրուլմըշլար. վէ Խաչեան իլէ Շապանեան էֆէնտիլէր չակիրտանըն էօնինտէ տուրարագ թալէպէ իլէ պէրապէր բաշա վէ տէֆթէրտարը միւշարիլէյհիմա հազարաթընը սէլամլամըշլար տըր.

Միւսաֆիրլէր գապուտան իչէրի կիրտիքլէրինտէ չակիրտան էքզէպան օլարագ Թիւրքճէ պիր նաշիտէ թէրէննիւմ իտուպ «Եաշասըն Սուլթան Համիտ» պաղըրշմըշլար, վէ պատէհու վալի բաշանըն էմրի իլէ տէրս սալօնընա կիթմիշլէր տիր. Օրատա բաշա վէ տէֆթէրտար հազրաթլարըն հուզուրընտա Թալէպէ էֆէնտիլէրտէն կարապետ Պատեան՝ բիւֆէգասը նամընա Թիւրքճէ պիր նութգ իրատ իտուպ, Ահմէտ վէֆիգ բաշա հազրէթլէրի պէեանը մէմնունիյէթ պույուրմըշ վէ նութգուն սուրէթինի ալըրգտան սօնրա, չակիրտանա իլմէ պազը չէյլէր սուալ իթմիշ վէ հաթթա Թարիխը Օսմանի իւզէրինէ տէ ալա պիր տէրս սէօյլէմիշ տիր. Պունու միւթէագըպէն բաշայի միւշարիլէյհ հազրէթլէրի գըզլարըն տէրս սալօնընը զիյարէթ իտէրէք, թէրթիպաթ ու նէզաֆէթինէ մէմնուն օլմուշ, վէ Ֆրանսըզ լիսանընը իթքիհան իտէրէք, էլ հիւնէրլէրինի թէտգիգ պույուրմուշ օլմուղունտան, գըզ չակիրտան իչպու զիյարէթ ու իլթիֆաթա թէշէքքիւրէն պիր նաղմէ թէրէննիւմ էթմիշլէր տիր.

Վալի բաշա հազրէթլէրի, գըզ վէ էրքէք չակիրտանա քէնտի էէտիր մախսուսուպլա քիթապլար հէտիյէ իտէրէք, տէվլէթ վէ միլլէթէ նաֆի էվլատ եէթիշտիրմէք օլագա չալըշմալարընը նասիհաթ վէ իւմիտի թէշվիգէ իւթիւմ իթմէտէ մաշթէպի զիյարէթ իթմէյի վաատ պույուրմուշ տըր.

Ահմէտ վէֆիգ բաշա հազրէթլէրի՝ իքի սաաթ գատար մէքթէպը մէզքիւրտէ գալըրգտան վէ մէքթէպի էօղրլա, կէրէք մէքթէպ մուալիմլէրինը վէ կէրէք չակիրտանը մէմնուն պըրագարագ միւֆարէգաթ իթմիշ տիր.

Վալի բաշա հազրէթլէրինին մէքթէպը մէզքիւր հագգընտա իպրազ իլէտիկի թէվէճճիւհատէ Ֆասուլեաճեան Թովմաս էֆէնտինին տախի հիմմէթ ու ղայրէթի սէպգաթ իթտիկի վէ պունուն չաքանը թէշէքքիւր օլտուղը Պրուսատան թարաֆըմըզա վագըֆ օլան իշարաթտան տըր.

Մէքթէպը մէզքիւրըն տաէօը չակիրտանը 100 նէֆէրէ գատար պալիղ օլտուղը կիպի, վալի բաշա հազրէթլէրի Ինկլիզճէ իչիւն Գազտասարեան էֆէնտիյի մէճճանէն մուալլիմ կէօնտէրմիշ վէ Թիւրքճէ իչիւն տէ պիր գաչ կիւնէ գատար պիր հօճա իրսալինի վաատ պույուրմուշ տըր.

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ
22ՐԴ ՏԱՐԵԴԱՐՁԻ
ԱԶԳ. ՍԱՀՄԱՆԱԴՐՈՒԹԵԱՆ
ՅԱԶԳԱՅԻՆ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ Ս. ՓՐԿՉԻ

Ազգային Սահմանադրութեան 22րդ. տարեդարձի հանդիսին կարգադիր Մասնախումբը ներկայ Յայտարարութեամբ պատիւ ունի ծանուցանել արգոյ Հասարակութեան՝ թէ սոյն Ազգային հանդէսը Ազգային դաշտավայրի վրայ արժանապէս տօնելու համար ամեն նախահոգ կարգադրութիւններ ըրած է, ի գլուխ հանդիսականաց և ի պատիւ Ազգային հանդիսին, որ պիտի կատարուի յառաջիկայ կիւրակի օր, մայիս 30 Ազգային Հիւանդանոցի մէջ։

Վ. Երուսաղէմի Պատրիարք Ամենապատիւ Տ. Տ. ԵՍԱՅԻ ՍՐԲԱԶԱՆ կիրակի առաւօտ հանդիսաւոր Ս. Պատարագ պիտի մատուցանէ Հիւանդանոցի մատրան մէջ ի ժամ կէս. յետ աւարտման եկեղեցւոյ Ամենապատիւ պատարագիչ Սրբազանը վեհափառ Սուլթանին, Օսմանեան կայսրութեան և իւր յուսամիտ նախարարաց՝ ինչպէս նաև Ազգային բոլոր բարերարաց կենաց, բարօրութեան, և անգին յիշատակին համար ջերմ բարեմաղթութիւններ պիտի ընէ ըստ վաղեմի սովորութեան.

Ժամը ճիշդ չորսին պիտի սկսի ատեանը, որ պատրաստուած է Հիւանդանոցի գպրոցի պարտիզին մէջ, և որուն պիտի նախագահէ Ամենապատիւ պատարագիչ Սրբազանը, և պիտի տեւէ մէկ ժամ. Ատեանի բարեմաղթութիւնք կարգադիր Մասնախմբի անդամոց կողմանէ պիտի կատարուին. Առաջին ատեանը պիտի ընդունուին եկեղեցական Հարք, Ազգային պաշտօնատարք, և բնաւնիք ունեցող ազգայինք.

Հանդիսավայրը պատրաստուած է Հիւանդանոցի պարտիզին մէջ, հովանուտ ծառերով և բազմաթիւ վրաններով, ուր մտնելու համար իւրաքանչիւր ոք պարտաւոր է երկու ղրուշ մուտք վճարել.

Նուագածուաց ընտիր խումբ մը առաջնորդութեամբ Ազգային երաժշտապետ Թաշճեան Նիկողայոս էֆէնտիի Ազգային և Իտալական ճաշակաւ վսեմ և գողտրիկ երգեր պիտի նուագէ մինչև երեկոյ.

Հանդիսավայրին մէջ ոգելից ըմպելի գործածել բոլորովին արգիլեալ է, ինչպէս արգիլեալ են, առանց Մասնախմբի հաճութեան, նըուագել կամ պարել, որոյ համար մասնաւոր կարգադրութիւններ եղած և ժամեր սահմանուած են.

Այն ընկերութիւնք որոնք Սահմանադրութեան Տարեդարձի հանդիսին մասնակցիլ կը փափագին, հանդիսին բարեկարգութիւնն ու վայելչութիւնը չը խանգարելու համար, պարտաւոր են կանխաւ Հիւանդանոցի դրասենեակը ներկայանալ և Մասնախմբի անդամոց հետ բանակցիլ. մինչև յառաջիկայ ուրբաթ օր Մայիս 28.

Տարեդարձի առթիւ ըլլալիք ատենաբանութիւնները կարգադիր Մասնախմբի կողմանէ ընտրանօք և խնամով պատրաստուած են.

Մասնախումբը Տարեդարձի հանդիսին շքեղութեան և կարգաւորութեան համար ամէն կարելի աշխատութիւն յանձն առած ըլլալով քաջ է իրեն հաւատալ որ պատուարժան հասարակութիւնն ալ Ազգային հանդիսի մը հարկ եղած վայելչութիւնն և կարգապահութիւնն ընծայելով ի պատիւ Ազգային Սահմանադրութեան և յօգուտ Ազգային Հիւանդանոցի՝ ուր վեց հարիւրէն աւելի ազգայինք պատսպարուած են, Մասնախմբին ջանքերն ու իղձերը պիտի պսակէ, և Ազգային հանդէս մը Ազգային դաշտավայրի վրայ ամենայն շքեղութեամբ և կարգապահութեամբ պիտի տօնէ.

Սեղանի տոմսակաց գինն է մէկ արծաթ մէճիտ, որոնք կը գտնուին Մասնախմբի անդամոց քով և Հիւանդանոցի դրասենեակը.

Ազգային Հիւանդանոցի Հոգաբարձութեան կնիքը չը կրող տոմսակներն ընդունելի չեն.

Հանդիսավայրի մէջ գործածելի ըմպելեաց գիները տպագրեալ թղթերու վրայ նշանակուած, և հանդիսավայրին մէջ ի տես հասարակութեան դրուած են.

Մասնախումբը հասարակաց անդորրութեան և դիւրութեան համար երկաթուղւոյ տնօրէնութեան խորհրդական մեծապատիւ Ինճեճեան Միհրան էֆէնտիի միջնորդ. երկաթուղւոյ վսեմ. վերատեսչին հետ բանակցած և հետեւեալ գիներն ու ժամերը որոշած է երթեւեկութեան համար.

Ուրախութեամբ կը յայտարարէ Մասնախումբը թէ՝ վսեմ. վերատեսուչը նոյն աւուր երկաթուղւոյ հասութից երեք մասին մէկ մասը ինքնայօժար Հիւանդանոցի նուիրել խոստացած է. Նոյն օրը իւրաքանչիւր կառախումբ Հիւանդանոցի հանդիսավայրը հանդիպելով հոն պիտի հանէ հասարակութիւնը, իսկ վերադարձին Եէտի-Գուլէի կայարանէն պիտի ընդունի.

25 Մայիս 1882 կ. Պոլիս.

ԱՌԱՒՕՏ ՍԻՐՔԷՃԻԷՆ

Ժամ	Րոպէ					
11	25	Գումգաբու,	Եէնի գաբու,	Սամ.,	Եէտի գուլէ,	Հանդիսավայր
11	48	»	—	—	»	»
12	16	»	Եէնի գաբու,	Սամ.	»	»
12	43	»	»	»	»	»
1	50	»	»	»	»	»
2	53	»	»	»	»	»
3	33	»	»	»	»	»
4	18	»	»	»	»	»

ԵՐԵԿՈՅ ԵԷՏԻ ԳՈՒԼԷԷՆ

Ժամ	Րոպէ				
7	54	Սամաթիա,	Եէնի գաբու,	Գում գաբու,	Սիրքէճի
9	8	»	»	»	»
9	37	»	»	»	»
9	53	»	»	»	»
10	28	»	»	»	»
11	00	»	»	»	»
11	25	»	»	»	»
11	59	–	–	»	»
12	25	Սամաթիա,	Եէնի գաբու	–	»

ԵՐԹԱԼ ԴԱԼՈՒ ՀԱՄԱՐ

Սիրքէճիէն	Հանդիսավայր	Ա. կարգ	8 ղր.	Երկրորդ	5 ղր.	Երրորդ	3 ղր.
Գում գաբուէն	»	»	» 6 »	»	3½ »	»	2½ »
Եէնի գաբուէն	»	»	» 5 »	»	3 »	»	2 »
Սամաթիայէն	»	»	» 4 »	»	2½ »	»	2 »

ԱԶԳ.—Սիրքէճիէն, Գումգաբուէն, Եէնի գաբուէն և Սամաթիայէն երկաթուղիով Հանդիսավայր երթալ ուզող ազգայինք պարտաւոր են երկաթուղւոյ Տեսչութեան հետ յառաջագոյն եղած կարգադրութեան համեմատ դիւրութեան համար երթալ և գալու տոմսակներն միանգամայն առնուլ, վասն զի նոյն օրը հանդիսավայր իջնելու համար միայն երթի տոմսակ չկայ.

—Հագիգաթէն —տէտի Մօժիրօն քէնտի քէնտինէ— օյուն ղայպ օլտու. . . գաչմատան պաշգա չարէ եօ՜գ . . . եա՜ղըգ . . . ֆագաթ պագալըմ պէլքի տահա պիր չէյ եափապիլիրիզ, թէճրիպէ իտէլիմ . .

Մօժիրօն սաղա վէ սօլա սէլամ վէրէրէք վէ գօնթրաթըն պուլունտուղը մասանըն եանընա կիտէրէք, Պանգանըն իւզէրինէ օլան պօնօյը հավի պուլունան տէֆթէրի քէմալը մէհարէթլէ ճէպինէ աթը վէրտի վէ քիմսէ պու հօգգապազլըղըն ֆարգընա վարմատը: Բիէր Լանտրի գըզընը գուճագլամըշ վէ Անտրէ տը Վիլէր տէ քէնտի միւրատընա էրմիշ օլտուգլարընտան, պէօյիւք գարուլա տօղրու կիթմէքտէ օլան օ չարգընըն եագասընտան Թուիթմալը ֆիքիրլէրինտէն պիլէ կէչիրմէյօրլար իտի: Մօժիրօն Թամ գաբույա եէթիշտիկինտէ, գաբու թէքրար պիրտէն պիրէ աչըլըպ, մալիւմիմիզ օլան բօլիս գօմիսէրի գարշըսընա չըգտը, վէ արգասընտան տա բօլիս մէմուրլարը վէ տահա պունլարըն արգասընտան իրմի գատար թիւֆէնքլի վար իտի:

—Գանունը նամընա —տէտի գօմիսէր էլինի Մօժիրօնըն օմուզընա գօյարագ—թէվգիֆ իտէրիմ սիզի . . .

—Լաքին պու պիր եանլըշլըգ օլմալը —պաղըրտը սիւսլի տէլիգանլը:

—Պունու միւսթանթիգէ սէօյլէյիպ իսպաթ իտէպիլիրսինիզ . . .

—Գապահաթըմ՞ նէ իմիշ, պէնի նէ՞ իլէ իթհամ իտէյօրլար . . .

—Միւթէատտիտ խըրսըզլըգ իւզէրինտէ զիմէթտէ պուլունուշսունուզ, խուսուսիյէ սէքիզ կիւն էվվէլ Մ. Վէրտէինին գասասընտան վուգու պուլան սըրգաթտա բարմաղընըզ վար իմիշ, վէ տահա պու կիւն Կօթէ նամընտա պիր արգատաշընըզը զէհիրլէմիշսինիզ . . .

Մօժիրօն պու իսմի իշիտիրէք չիտտէթլէ թիթրէտի վէ սիւմպ իթտի.

—Պէնի քի՞մ ղամմազլատը:

—Բէֆիգլէրինիզտէն տիկէր պիրի, Բօշէնոյլէ նամը տիկէր Եէթ-րէյըլ:

Մօժիրօն պաշընը էօնիւնէ ասար վէ սուս օլտու: Թութուլմուշ, էյի թութուլմուշ իտի . . . Օրատա Մօժիրօնըն իւսթիւ պաշը եօգլանտը, իքի միլիօնըգ պօնօ ճէպինտէն չըգարըլըպ մահքէմէ քեաթիպինէ թէսլիմ օլունտը:

Պու տագիգատա պիր տէ եագընտագի օտատան պիր սիլահ սէսի իշիտիլտի, գօմիսէր օտայի մէզքիւրըն գապուսընը գըրըպ իչէրի կիրտի վէ պիր լէշին եէրտէ սէրիլմիշ օլտուղընը կէօրտիւ:

Ժագ Լամպէր՝ պիր ազ էվվէլքէ սէօյլէմիշ օլտուղը կիպի, քէնտի քէնտինէ իճրայի ատալէթ իտէրէք, նէֆսինէ սուի գաստ իթմիշ իտի . . .

*
* – *

Հիքեայէմիզին նիհայէթինէ վասըլ օլտուգ: —Շիմտի էշխասը մէպհուսէնին նէ հալտէ պուլունտուգլարընը պիր գաչ սաթըրլա պէյան իտէճէյիզ:

Լիւսիէնին, եախօտ տահա տօղրուսը՝ Տընիզ Լանտրինին՝ Ասօր աառծըրը իւզէրինտէ գըղըճըա պէրապէր մէֆաթ իտէն սէտապախթ ասըլ Աշիլ Վէրտիէնին միրասընա հէմ պիր հաղգը օլմայըպ, ֆագաթ Անտրէ տը Վիլէր՝ Ֆիլիբ Վէրտիէնին վասիյէթնամէսի մուճիպինճէ, պու ճէսիմ սէրվէթէ մալիք օլտու, վէ թէզէվվիւճ իթտիկի սէվկիլիսինին տէ սէրվէթը մէզքիւրէյէ միւշթէրէք գըլտը:

Պու կէնճ գարը գօճանըն իքի կիւզէլ չօճուղը օլտու, վէ քէնտիլէրի տէ րահաթ պիր էօմիւրլէ եաշամագտա պուլունտու:

Բիէր Լանտրի՝ պունլարըն եանընտա գալարագ, պիր վագթ չէքտիկի մէշագգաթ ու ըզտըրաբաթը ունութմագ կիթտի:

Բաբիլօն պէօյլէյէրէք, Անտրէ տը Վիլէրին իշինտէ անըն էմնիյէթլի ատամը օլտու:

Պէլքի տէ պիր կիւն սահիպի սէրվէթ օլուր:

Մօժիրօն տա Պրէսթտէքի թէրսանէտէ 20 սէնէ քիւրէքէ հիւքմ օլունուպ, զէնճիրպէնտ օլտուղը հալտէ օրայա աթըլտը:

ԽԻԹԱՄ

ԻԽԹԱՐ

ՖՈՒԳԱՐԱ ՀԷՔԻՄԻ

Կազէթամըզըն իչպու թէֆրիգա գըսմընտա պիր վագթտան պէրու տէրճ իթմէքտէ օլտուղըմըզ «Գաթիլին Գըզը» հիքեայէսի պու կիւնքի նիւսխէմիզտէ խիթամ պուլտուղը ճիհէթլէ, եարընքի նիւսխէմիզտէն իթիպարէն Ֆրանսաճըն մէշահիրի հիքեայէնիւիսլէրինտէն Մ. Գաստ տը Մօնթէբէնին «Ֆուգարա Հէքիմի» (Լը Մէտսէն տէ Բօվր) նամ էսէրը պէրկիւզիտէսինի պիթթէրճիմէ թէֆրիգամըզա տէրճ օլունաճաղընը, վէ հիքեայէի մէզքիւրէնին բէք զիյատէ նէֆիս վէ ճալիպը տիգգաթ ու լէթիֆ օլուպ օգույանլարըմըզըն շիւպհէսիզ մէրագընը թահրիք իտէճէկինի, վէ մէմնունիյէթը ազիմէսինի մուճիպ օլաճաղընը պէյան իտէրիզ:

ՄԻՒԹԷՖԷՐՐԻԳԱ

Ինկիլթէրրա գրալիչասը Վիգթօրիա հազրէթլէրինին մախսուս մը բրէնս Լէօբօլտըն ախիրէն վուգու պուլան տիյլինինտէ սուֆրա իւզէրինէ վազ իտիլէն կիւմիւշ վէ ալթուն թագըմլըլա միւճէվհէրաթ սահիհէն կեօզլէրի գամաշտըրաճագ տերէճէտէ պուլունտըղընը Ինկիլիզ կազէթալարը եազըյօրլար։

Մէզքիւր սուֆրա իւզէրինտէ 50 միլիօն ֆրանգ գըյմէթինտէ ալթուն գապլար, գատէհլէր, Թէփսիլէր, Թապագլար, պարտագլար վէ գօլլու շամտանլար պուլունտըղը կիպի, սուֆրանըն օրթա եէրինէ գօնմուշ օլան եաբմա Թավուս գուշունըն գույրուղը բէրուզէ, իւմիւրիւթ, ինճի վէ էլմասլա միւզէյյէն օլուպ, պու միւճէվհէրաթըն գըյմէթի տէ 7 միլիօն ֆրանգը միւթէճավիզ իմիշ։ Բէզգալիք գրալիչանըն Լախիթը եազըտընտա պուլունան մուրասսա վէ ալթունտան մամուլ բէլէնք պաշըընըն գըյմէթի տախի իքի պուչուգ միլիօն ֆրանգտան իպարէթ օլուպ, կէյինին Թէքմիլ ճէհէզինին գըյմէթի տէ Թախմին օլունուր չէյ տէյիլ իմիշ։

ԻԼԱՆԱԹ

Տէրսաատէթ պիտայէթ մահքէմէսի իճրա մէմուրլուղունտան.

Փեօրէքճի էսնաֆընտան Հաճի Հիւսէյին աղանըն Տէրսաատէթ պիտայէթ մահքէմէսի պիրինճի հուգուգ տաիրէսինտէն իհճա գըլընան պիր գըթա իլամ մուճիպինճէ Հաճի Պէքիր աղայա տէյնի պուլունան մէպալիղը մախսուսէն Թէէմինը իսթիյֆասը զըմնընտա մէրհուն օլան Պէյօղլունտա Ենի-չէհիր ճատտէսինտէ քեաին պիր Թարաֆը Մահմուտ պէյին կաղինօսը վէ պիր Թարաֆը չիչէխանէ վէ արգասը չիչէխանէ ճատտէսի վէ էօնիւ Թարիգը ամմ իլէ մահտուտ Թախմինէն 350 զըրա մըգտարը արսա իւզէրինէ մէպնի Քէվգինտէ 4 պապ օտայը հավի պուլունան 175 նիւմէրօլու Քրունըն 120 սէհիմ իտիպարըյլա 40 սէհիմ հիսսէսի չայիասընըն Թարիխը իլանտան 15 կիւն սօնղրա ֆիւրուխթինէ Թէչէպպիւս օլունաճաղը Տէրսաատէթ պիտայէթ մահքէմէսի իճրա մէմուրլուղունտան իլան օլունուր։

26 Մայիս 98

Մահքէմէի Թիճարէթ իճրա տաիրէսինտէն կէլէն իլան.

Մէրհում կիրիտլի Մուսթաֆա բաշա վէրէսէսինին Ինկիլթէրրա տէվլէթի Թէպաասընտան միւթէվէֆֆա Բրիճանճէնկի վէրէսէսինէ օլան տուլունը մահքիւմէլէբինին Թէսվիյէսի իչիւն Այազմա գարուսընտա 504 նիւմէրօ իլէ մուրագգամ 9 հիսսէ իթիպարըյլա միւթէսարրըֆ օլտուգլարը պիր պապ տէյիրմէնտէ վէրէսէի միւշարիլէյհատան իւամը մէզքիւրըն իճրասը զըմնընտա Թէպլիղաթը միւգթազիյէ իճրա իտիլէպիլէն գաթտան պիրիսինին հիսսէզաթէն տույունը մահքիւմէսի իչիւն սաթըլմըշ օլտուղընտան գուիսուր պէչինին 9 հիսսէ իթիպարըյլա միւթէսարրըֆ օլտուգլարը 5 հիսսէսի Թարիխը իլանտէն իթիպարէն 15 կիւն սօնղրա մէվգիի միւզայէտէյէ գօնուլաճաղընտան, իշթիրասընա Թալիպ օլանլարըն, վէ տահա զիյատէ մալիւմաթ ալմագ իսթէյէնլէրին մահքէմէի Թիճարէթ իճրա տաիրէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունուր։

ՏՕԳԹՕՐ ՊԱՕՍ

Ալաթը Թէնասիւլիյէ (ծննդական գործարան) եանի պէլ սօղուգլուղու, ֆրէնկի, վէ իտրար եօլլարընա աիտ քեաֆֆէի խաստալըգլարը Տօգթօր Պաօս Թէտավի իտէճէք տիր։

Տօգթօրը մուաայէնէհ հէր ճումա էրթէսի վէ սալը կիւնլէր. Սթամպօլտա Պաղչէ գարուսընտա Համիտիյէ Թիւրպէսի սըրասընտա 38 նիւմէրօլու ՊԱԼԸԳԼԸ նամ էճզախանէտէ սաաթ 9 տան 11է գատար հազըր պուլունաճաղը իլան օլունուր։ 24—5

Տօգթօր Սարգիս Էֆէնտի Արապեան՝ կայսերական բժշկական վարժարանին մէջ ուսումնը աւարտելով Տիբլօմը առնելէն ետքը Բարիզ ուղևորած և հօն այ տիբլօմ ստանալով երեք տարի ժամանաւոր հիւանդանոցին մէջ ծառայելէն յետոյ, այս անգամ Պոլիս վերադարձած ըլլալով, պատիւ ունի ծանուցանել յարգոյ հասարակութեան թէ իւր բնակութիւնը հաստատած է Ենի-Գաբու Հիսար Տիպի Թիւ 25, ուր երեքշաբթի օրերը ժամը 6էն մինչեւ 9 ամէն կարօտ և աղքատ հիւանդները ձրիապէս պիտի դարմանէ։

Վերոյիշեալ Տօքթորը կը գտնըւի նաև ամէն օր ժամ 5էն մինչև 8 Պօլիս կամուրջին գլխացը մեծապատիւ հանրածանօթ Բիւչիւքեան եղբարց դեղարանը, ուր կիրակի օրերը հիւանդները ձրիաբար պիտի ընդունի։ 20—19

غنية اللغات

ՂՈՒՆԷԷԹ ՈՒԼ ԼՈՒՂԱԹ

Իչպու քիթապըն 6ընճը ճիւզիւ տախի նէշր օլունմուշ տըր։

ԷԼԷՔԹՐՕ-ԹԷՐԱՊԻ

ՅԱՆԻ

ԹԷՏԱՎԻԻ ԷԼԷՔԹՐԻՔԻ

Էսկիտէ ճըլըլը աֆիյէթինէ խըտմէթ իթմէք մագսատինէ մէպնի օլան իշպու ալաթ վէ էտէվաթ իչինտէ մանիէթիգ ալէթլէրի օլտուղու կիպի կալվանիգ վէ սաիրէ ալաթը տախի պուլունուր. պինաէն ալէյհ ֆէլճ վէ քեօթըրիւմ վէ զաաֆը ալաթը Թէնասիւլ միւխըլլու պէյնէննաս նագաալիլը Թէտավի ատտ օլունան սայիր իլէթլէրինէ միւպթէլա օլանլար վար իսէ, բազար կիւնլէրինտէն մաատա հէր կիւն սաաթ 3տէն 9ա գատար քեօրրիւ ճիվարընտա Ծաննի էճզախանէսինին իքինճի գաթընտա պուլունան օտաի աճիզանէմէ Թէշրիֆ իթմէլէրի քէնտիլէրինէ իւթֆար օլունուր։

Էվլէրէ նագլ օլունմագ իչիւն [illegible] տախի պուլունուր։

ՏՕՔԹԷՕՐ Կ. ՕՐՄԱՆԵԱՆ

FARINE LACTÉE H. NESTLÉ

GRAND DIPLOME D'HONNEUR

MEDALILE DOR
Medaille d'ors
à diverse
Expositions

PARIS 1887
Certificas nombreu
des
premires
Autorités medicales

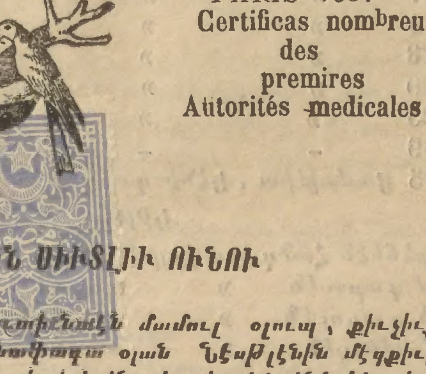

ՀԱՆՐԻ ՆԷՍԹԼԷՆԻՆ ՍԻՒՏԼԻ ՈՒՆՈՒ

Զվիցէրա ինէքլէրինին ալէս սիւտինտէն մամուլ օլուպ, քիւչիւք չօճուգլար իչիւն միւքէմմէլ պիր նաֆագա օլան Նէսթլէնին մէզքիւր սիւտլիւ ունու, սիւտիւ ազ օլան վալիտէլէրին սիւտիւ եէրինէ կէչտիքտէն պաշգա հէմ սիւտտէն քեսմէկէ վէ հէմ տէ հազմ իթմէկէ գօլայլըգ վէրիպ իքմալ իթտիրիր։

Իշպու ունուն պիր չօգ հէյլէթլէրինտէն սազընըլմագ իչիւն հէր գուութու իւզէրինտէ պուլունան Հանրի Նէսթլէնին իմզասընա տըգգաթ օլունմագ իգթիզա իտէր։

ԵԱՆԿԸՆՍ ԳԱՐՇԸ ՍԻԿՈՒՐԹՍ

NORTH BRITISH
AND MERCANTILE
INSURANCE COMPANY

ՆՕՐԹ ՊՐԻԹԻՇ ԷՆՏ ՄԸՐՔԷՆԹԱՅԼ

Նամ Լօնտրա վէ Էտինպուրկ Եանկըն Սիկուրթա Քումբանեասը.

Ասըլ սէրմայէ	Ինկիլիզ լիրասը	2,000,000
Եօտէնմիշ սէրմայէ	450,000	
Եանկըն շիւպհէսիզտէն հասըլ օլան իհթիեաթ աքչէսի	1,156,690	1,506,690
1878 սէնէսինտէ քեարը սաֆի		976,119

NORTHERN
ASSURANC CONPANY

ՆՕՐԹՀԸՐՆ

Նամ Լօնտրա Եանկըն վէ Եօմր Սիկուրթա Քումբանեասը.

Ասըլ սէրմայէ	Ինկիլիզ լիրասը	3,000,000
Եօտէնմիշ սէրմայէ	150,000	
Եանկըն վէ եօմր շիւպհէսիզտէն հասըլ օլան իհթիյաթ	362,000	712,000
1878 տէ սաֆի քեար		375,000

[illegible]

[illegible]

Maritime Insurance Cie. ,Limited
of Liverpool
Capital Lt. 500,000

ՄԱՐԻԹԱՅՄ

ՏԷՆԻԶ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍԸ

Սէրմայէ 500,000 Ինկ. Լիր.

Սահիպի իմզա, վաբօր վէ եէլքէն կէմիլէրի վէ տէրունինտէքի էշեա վէ էմթաայը ղայէթ Փայիտէլի չարթլարլա սիկուրթայա Թութմագ իչին մէզքիւր գումբանեա Թարաֆընտան ռուխսաթ իսթիհսալ էյլէմիշտիր։

Ֆիյաթ վէ սայիրէ հագգընտա մալիւմաթ ալմագ իսթէյէնլէրին, Գալաթատա Գոմիսիօն խանը քեօշէսինտէ տէմիր քեօբրիւյէ նազըր օլան օտայա միւրաճաաթ իյլէմէլէրի։

Մէզքիւր գումբանեաըն աճէնթասը

ՃՕՀՆ ՐԱՈՒԼ

Վէ ումուր ու մէսալիհինէ մէմուրը ումումի

ԳԱՌՆԻԿ Յ. ՍԵՐՈԲԵԱՆ

ԷՕՄԻՒՐ ՍԻԿՈՒՐԹԱՍԸՆԱ ՏԱԻՐ

ՎԻԷՆՆԱՆԸՆ ՄԻԼԼԷԹ ՊԱՆԳԱՍԸ

Իշպու պանգա էօմիւր սիկուրթասընտան մաատա, չօճուգլարըն պէօյիւմէսինէ գատար պիր սէրմայէ բէյտա իթմէք իւզրէ աչչէ տախի գապուլ իտէր։

Պու պանգա Աւստրիա տիւվէլի նէզարէթինտէն 1869 յունիս 8 վէ Մաճարիստան հիւքիւմէթի նէզարէթինտէն 1870 օգոստոս 27 թարիխլէրինտէ վէ 747/640 նումերոլարը իլէ իմթիյազ ալմըշ տըր։

Մէզքիւր պանգա՝ ինսանըն էօմրիւնիւ մուայյէն իքրամիյէլէրլէ վէ քեաֆֆէի չէրաիթը մալիւմէ իլէ սիկուրթա իտէր. եանի էօմրիւնիւ սիկուրթայա գօյմագ իսթէյէն ատէմ կէրէք հէր նէ վագթ վէֆաթ իտէր իսէ, վէ կէրէք սիկուրթա միւտտէթինտէն սօնղրա սաղ գալըր իսէ, պու պանգա օ ատէմին Թային իթտիկի մըգտար մէպլաղը, վէ օրթագլաշը օլան սէրմայէլէրի սիկուրթա իտէր։

Մէզքիւր պանգա՝ Թալէպ օլունան Թազմինաթը, ասլա Թէնգիհ վէ Թէնզիլ իթմէքսիզին սէքիզ կիւն սօնղրա Թէէտիյէ իտէր, վէ ինսանիյէթ բէրվէրլիք գավաիտինէ Թէվֆիգէն, քէնտի միւշթէրիլէրինէ բէք միւսաիտ չարթլար վազ էյլէր։

Տահա զիյատէ մալիւմաթ վէ Թաֆսիլաթ ալմագ իչիւն Աճէնցիտ բէք չօգ լիսանտա ըիսալէլէր Թէտարիք իթմիշ տիր։

Թիւրքիա վէ Մըսըր իչիւն պաշլըճա աճէնթէ

Ա. ՀԷՖԹԷՐ

Գալաթատա Գարաքէօյտէ պօրսանըն գարշըսընտաքի տաիրէնին իքինճի գաթընտա 13 նումէրօլու օտատա։

Սթամպօլտա Քիւչիւք Եէնի խանտա Մ. Հէրմ. Ս. Հօլչթէյն վասըտասի կէլմիշ օլան հէր սիկուրթա պէտէլինի ալմագ ու գապուլ իթմէյէ մէմուր տըր։

Ժ. ՄԱՆԻԳԱՆ

Մումաիլէյհ, գաթ՝ Գալաթատա Եաղ քեօբրիւ գուրպինտէ Գալաֆաթ եէրինտէ 2 նիւմէրօլու, վէ Սթամպօլտա Քերէսթիճիլէրտէ Այազմա գաբուսը գարշըընտա Ն°. 1, 3, 5 վէ 7 մաղազալարընտա, Գալաս վէ Զէրնավիձտէքի Մ. Մ. Բ. վէ Գ. Կէօգ վէ գումբանիասընըն վաբօր խըզարլէրի մամուլաթընտան հէր նէվի ալա վէ հէր պօյտա տէօշէմէլիք Թախթալար, քիրիշլէր, տէօրթ քէօշէ բինալար պուլունտուղունու Տէրսաատէթ էհալիի միւթէպէրէսինէ վէ պիլ խասսա ասհապը էմլաք վէ գալֆա էֆէնտիլէրէ իլան իթմէքլէ միւֆթէխիր տիր։

Քիւլլիյէթլի մալ գալտըրմագ խուսուսընտա պունուն միւմքին մէրթէպէ գըսսա միւտտէթտէ Թէսլիմի իչիւն մումաիլէյհ գաթ Թէտաբիր իթթիխազ իթմիշ օլմաղլա, օլ պապտէ տահա մուֆասսալ մալիւմաթ ալմագ իսթէյէնլէրին՝ Գալաթատա Մէրթէպանի սօգաղընտա Ալէման բօսթախանէսինին իւսթիւնտէ 1 նիւմէրօլու մահալը մախսուսընա միւրաճաաթ իթմէլէրի րիճա օլունուր։

ՍԸՀՀԷԹ ԳՈՒՎՎԷԹ

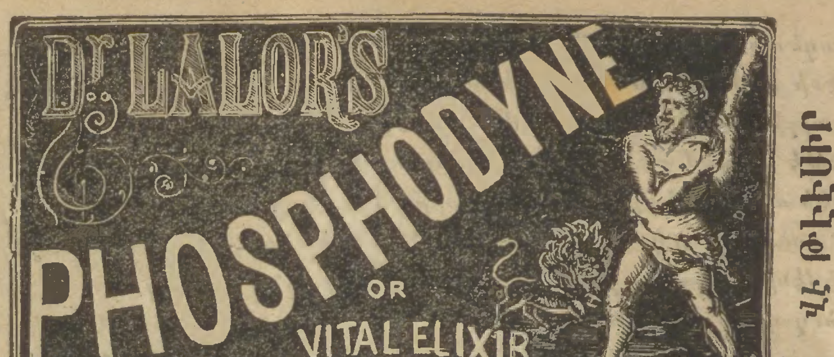

ՎԷ ՀԱՅԱԹ

Տօգթօր Ռ. Տ. ԼԱԼՕՐ 1862 տէ իյճատ իտտուպ պու իսմի վէրմիշ տիր.

Պու իլաճ՝ Հինտիստանտա, Չինտէ վէ միւթէմէտտին քեաթտա կէրէք գարաճէյէրէ Թէէսիր իլէ՛րիճի վէ կէրէք պիլճիւմլէ ալաթը հայաթիյէյի Թագվիյէ վէ Թահքիմ իտիճի խարիգիւլատէ պիր մուալիճէ տիր։

ՏՕԳԹՕՐ ԼԱԼՕՐԸՆ ՖՕՍՖՕՏԻՆԻ Ֆօսֆաթտան միւրէքքէպ պիր Թէրթիպ օլուպ, տըմաղա վէ կէօզէ բէք խօշ տըր։ Պու իլաճ՝ նէպաթի ալգալօյիտ Թապիր օլունան էճզատան միւրէքքէպ բարլագ պիր սու տըր վէ Ֆէվգէլատէ գուվվէթ վիրիճի հասսէլէրէ մալիք տիր։ Շիմտիքի իլմի քիմեանըն էն ալա էսէրի օլուպ, իչինտէ հիչ պիր մուզիր վէ տէրէճէսինտէն զիյատէ մուսհիլ էճզա եօգ տըր, հիչ պիր սուի Թէէսիրտէ պուլունմազ. մէչհուր հէքիմլէր տախի վիճուտուն գուվվէթի հայաթիյեսինի Թէճտիտ իտէճէք Ֆէվգէլատէ պիր գուվվէթէ մալիք օլտուղընը վէ պու խուսուստա հիչ մանէնտի օլմատըղընը Թաստիգ իթմիշլէրտիր։ Գանը, պէյնի վէ սինիրլարը Թազէլէնտիրիր։ Պու իլաճ սուրէթի միւքէմմէլէտէ ազա վէ սայիրէնին պիլճիւմլէ մուամէլաթընա վիւսաթ վէ իւմրան վէրիր, գանը սալա ղայալ իթտիրմէզ, վէ պէտէնէն վէ եախօտ զիհնին բէք զիյատէ չալըշըլըտըղտա եօրկունլուղըն էօնիւնի ալըր։ Զիհնէ սէվինճ, սաատէթ, բարլագլըգ վէ Թէէսիր վէրէն պէյին վէ սինիր վէ ազալէթին գուվվէթինի պու իլաճ պագը Թուտար։

ՏՕԳԹՕՐ ԼԱԼՕՐԸՆ ՖՕՍՖՕՏԻՆԻ սինիրլարըն վէ գանըն հէր նէվի պօզուգլուգլարընը սէրիեան վէ սուրէթի սայիմիյէտէ տէֆ իտտիկի իչիւն պու կիւնքիւ կիւնտէ վէրիլէն պիլճիւմլէ Թէրթիպաթըն էն ալասը տըր։ Սինիրլարըն գանըն պօզուգլուգլարը, էն զիյատէ սինիր զայըֆլըղը, ուսուլսիւզ գուվվէթսիզլիք, գըլ վէ վիճուտ զաաֆը, գուլագ խըշըլթըլարը, գուվվէթ ղայպ օլմագ վէ իշտահ գաբանմագ, միտէ հազըմսըզլըղը վէ գարաճէյէր հաստալըգլարը, էլլ, սինիրլարտա աղըր, մէրագ, հէր տէրէճէտէ սինիր գուվվէթսիզլիկի, գուվվէթի հաֆըզէ զաաֆը, պէյին եուվարլաշմըշլըղը, քէօթիւմիւք, օլըմ քէմիքտէքի աղրը, լումպակօ եանի կէօպէք սանճասը, սիեաթիք եանի գալչա սինիրընտա եէրլի պիր աղըր, պէլ վէ մէսանէ խաստալըղը, սիտիք զօրու վէ ղայրիհիւմ, նէօվալէժի սըթմա, բըզազմօզ, Թըզնէֆէսլիք, վէրէմ, էսքիմիշ գալպ հաստալըղը, սըրաճա վէ տէրի հաստալըգլարը, ազալէթ զաաֆըլըղը, վազըթըըղ քէօրլիւք, էլչասըլ իհսան վիճուտընտա հէր հանկը աղանըն գուվվէթի հայաթիյեսինին նօգսանընտան նէշէթ իտէն պիլճիւմլէ իլլէթ վէ հաստալըգլար։

ՏՕԳԹՕՐ ԼԱԼՕՐ ՖՕՍՖՕՏԻՆԻՆԻՆ ԹԷԷՍԻՐԻ

Իքի գաթ տըր վէ սալա պօշա նէզմազ. պիր Թարաֆտան պու իլաճ սինիր գուվվէթինի արթըրըր, վէ տիքէր Թարաֆտան գանըն վէ ազալէթին գուվվէթինի Թէճտիտ իտէր պիր վասըթա տըր. պինաէնալէյհ պու իլաճ զայըֆ վիճուտլարա գուվվէթ վէրիր վէ հասթալը էօլէ պիր հալէ կէթիրիր քի, գանն իտէրսին հիչ զայըֆլըգ չէքմէմիշ տիր։

Վէճիւճէ պիր գութուսու

Պու կիւնքի կիւնտէ պէյին վէ գարաճէյէր հասթալըգլարընտան վէ մէյտէ Ֆէսատընտան պիլճիւմլէ ինսան եօլմէքտէ օլուպ, պու հասթալըգլար հայաթը ինսանըն քէօքիւնիւ գուրուտուրլար։ Մէզքիւր հասթալըգլար՝ բէք չօգ տուրայէթիլէ զէվալ իւզէրինէ Ֆէնա Թէէսիր իտուպ, չիրիւն հայաթ սէվինճսիզ վէ Ֆայտէսիզ օլաճագ եէրտէ պիր եւգ օլուր։ Իչթէ պու կիպի հասթալըգլար չէքէն բէք չօգ զէվաթ չահատէթ իտէրլէր քի, ՏՕԳԹՕՐ ԼԱԼՕՐԸՆ ՖՕՍՖՕՏԻՆԻ հէր նէ սուրէթտէ օլուր իսէ օլսուն գուհուրա կէլմիշ օլան միւտէ Ֆէսատընա վէ գարաճէյէր հասթալըղընա գարշը պու կիւնէ գատար պուլունմամըշ օլան տիքէր հէր նէվի իլաճտան բէսմիւն տիր։ Իշտահ աչար վէ միտէյի տիւզէլթիրիր. Թէէսիրի տէ բէք չաբուգ վէ մուհաքքաք սուրէթտէ կէօրիւլիւր. Եօլէ քի, էօմիւր սէօնմէք տէրէճէսինէ կէլմիշ եէ վէ զիհին տախի վիճուտըն Ֆէնալըղը Թէէսիրինտէն սայքի աճմազլըգ հալինէ տիւշմիւշլէրինտէ, պու գուվվէթլի իլաճտան պիր գաչ տէֆա ալըրլար, համանըն մէյլանսըզլըգը տէֆ նէնճէ վէ կէրէք վիճուտը վէ կէրէք զիհնի քէյֆը գուվվէթ իտէր։

ԵՒՐՄԻ ՍԷՆԷԼԻՔ ԹԷՃՐԻՒՊԷԼԷՐ խուսուսաթը մէզքիւրէյի իսպաթ իտտուպ, պուննտան մաատա տիւնեանըն հէր միլլէթինտէն միւթէպպէր ֆամիլիալար, վէ զէվաթը միւթէլիֆէ՝ զիքր օլունան մուհասսէնաթը կէօրմիշ օլտուգլարընտան, պունա սէրպէսթճէ չահատէթ իտէրլէր։

Տիւնեանըն հէր էճզախանէ, պու իլաճըն պիր չիշէսինի 4 ս. 6 տ. վէ 11ս. Ֆիյաթընտա Ֆիրուխթ իտէրլէր։

ԻԼԱՆԸ ՄՈՒՀԻՄ. Պէհէր չիշէնին իւզէրինտէ Ինկիլիզ հիւքիւմէթի Թարաֆընտան պիր պանտըօլ եափըշտըրըլմըշ օլուպ, պու պանտըօլուն իւզէրինտէ տէ հաքքէթլու գըրալիցա հազրէթլէրինին միւթէպէր գօմիսէրլէրի էմրի իլէ «ՏՕԳԹՕՐ ԼԱԼՕՐ ՖՕՍՖՕՏԻՆԻ, Լօնտօն, Էնկլէնտ» քէլիմէլէրի Ինկիլիզճէ օլարագ եազըլմըշ տըր։ Էկէր պու եազը օլմազսա գալպ տըր։

ՏՕԳԹՕՐ Ռ. Տ. ԼԱԼՕՐ

Թարաֆընտան իմալ օլունմուշ տըր. Պայ Հավզտա 32 Նօ. Կէսֆօրտ Ռօթրիթտէ

ԼՕՆՏՕՆ Ն. ՈՒ. ԷՆԿԼԷՆՏ

Ֆօսֆօտինին սահիպի վէ մուճիտի։

Սուրէթի իթիմալ. Եէմէքտէն էվվէլ կիւնտէ իւչ տէֆա պիր չօրպա գաշըղը։

Սթամպօլ, Գալաթա, վէ Պէյօղլունուն պէօյիւք էճզախանէլէրինտէ պուլունուր։

Թիւրքիա, Ռումանիա վէ Պուլկարիա իչիւն աճէնթէ պուլունան սահիպի նէզտինտէ Թօբտան վէ բէրաքէնտէ սաթըլըր։

ԷՏՄՕՆՏ ԳԱՐՈՒԱՆԱ

Ումումի Ինկիլիզ մաղազասը Նօ. 95 վէ 97 Եիւքսէք գալտըրըմտա գարաբթա մէրքէզի գուրպինտէ։

Գալաթա

ՍԹԱՄՊՕԼ

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

ԷՎՐՕՊԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Լօնտրա, 7 Յունիս	
Ինկիլ. Էսհամը Ինկ. Լիր.	100-6/8
Օսմ. էսհամը աչըլտը	12-1/4
» » գարանտը	12-3/8
Իսթիգրազ 65	15-1/4
» 69	13-1/2
» 71	70 1/4
» 72	25 1/8
» 73	12-5/8
Օսմանլը պանգասը	22-1/8
Մըսըր տույունու մուէթտ հըսէ	70-
» իմթիյազլը	89-1/4
Ռուսիա իսթիգրազը	82-1/4
Գամպիօ Բարիզ 9 այ վատէ	
Բարիզ, 7 Յունիս	
Ֆրանս. Էսհ. 3 % Ֆր	83 35
» » 5 գրօնսուզ	115 65
Օսմ էսհամը աչըլտը	12 60
» » գարանտը	12 57
Իսթիգրազ 65 Ֆր.	-
» 69	68-
» 73	62-
Մըսըր Ֆօնս. մուէթտ հըսէ	355 50
Գրէտի Լիօնէ	807 50
Օսմանլը պանգասը	746 25
Ռումէլի շըմէնտըֆէրի	56 25
Իթալիա էսհամը	90-70
Գամպիօ Լօնտրա 3 այ վատէ	25-18
Վիէննա, 7 Յունիս	
Աճիօ Ֆիօրին	-
Ռումէլի շըմէնտըֆէրի	26-70

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Էսհմ. ում. տիւն աքչ. գար.	13 25
Պու սապահ աչըլտը	13 26
Իսթիգ. 63 (Մուեթտ) 6 % Ֆ.	-
» 65 » 6 % Ֆ.	75-50
» 69 (Բինար) 6	66 50
» 72 (Պօն տիւ Թրէզօր)	25-
» 73 6 % Ֆ.	62-
Ռումէլի շըմէնտըֆէր 3	54-50
Աքճէ ֆայիզի	09-
Ռէբօր Նէզ	-
Հէվալէսիզ »	10 50

ՊԱՆԳԱ ԱՔՍԻՕՆԼԱՐԸ

Գրէտի ժէնէրալ	6-35
Օսմանլը պանգասը	10-
Օսթրէլէ ժէնէրալ	5-22
Թրամվայ	4-35

ԱՔՃԷԼԷՐԻՆ ՖԻԱԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 ղրուշտան	Ղչ. Ֆր.
Պէյազ մէճիտիյէ Ֆարգը	108-2
Մէճիտիյէ »	207-20
Պէշլիք »	210-20
Ալթըլըգ »	127-30
Պագըր »	700-
Գայմէ »	1000-
Ինկիլիզ լիրասը	110-6
Ֆրանսըզ ալթունու	87-34
Ֆօլ	90-08
Գրիմից ալթունու	51-10
Գարպօն գայմէսի	8-94

ՍԱՀԻՊԻ ԻՄԹԻՅԱԶ ԱՆՏՕՆ ՍԱԳԱԵԱՆ